

Geschiedenis van Velp voor Oranje

Uitgegeven ter gelegenheid van het 125-jarig Jubileum

Nelleke den Boer, Gety Hengeveld en Anita Matser

Bestuurs- en commissieleden Stichting Velp voor Oranje 2019

Algemeen Bestuur

Gety Hengeveld, voorzitter
Irene Bosnak, vice-voorzitter
Herman Steunenberg, secretaris
Kees Prins, penningmeester
Jomie Hommersom, Kinderspelen
Johan Thijsse, Koningsmarkt
Patrick Jansen, Overheid & Verkeer

Vaste Commissieleden

Anneke Beumer
Waan Beumer
Ilja Hengeveld
Marion Opheij
Rob Opheij
Debby Steunenberg
Farhad Sadat, ontwerper

Adviseurs

John Bosnak, jurist
Joke de Kroon, notaris

Jubileumcommissie 2019

Maurits de Groot, projectleider (v/h Arboricultura)
Fleur Kroone (v/h Arboricultura)
Jesse Bakker (v/h Arboricultura)

Word vriend van Velp voor Oranje

Meld u aan via penningmeester@velpvoororanje.nl
Of doneer een bedrag op rekening
NL07 INGB 0001.1186.92
t.n.v.: Stichting Velp voor Oranje, Velp.
Velp voor Oranje is een **Culturele ANBI**-stichting.

Erebestuursleden

Ruud Geluk,
Henk Hankel
Ada Withaar

Commissie Oranjes in Velp

Nelleke den Boer-Pinxter, voorzitter
Anita Matser
Ben van Schaik

Email: info@velpvoororanje.nl

Website: www.velpvoororanje.nl

Facebook: www.facebook.com/velpvoororanje

Uitgave: Stichting Velp voor Oranje
Ter gelegenheid van het 125-jarig Jubileum
Oplage 500 stuks.

Redactie: Anita Matser, Nelleke den Boer-Pinxter,
Irene Bosnak en Gety Hengeveld

Vormgeving: Nelleke den Boer-Pinxter

Druk: Gld print & media, Arnhem

Inhoud

- 1 Voorwoord burgemeester Rheden
- 2 Voorwoord voorzitter
Foto's bestuur Velp voor Oranje en commissies
- 4 Feestprogramma V.v.O. 2019
- 5 Velp voor Oranje 1894-1940
Anita Matser
- 15 Het vaandel van Velp voor Oranje
Gety Hengeveld
- 18 Oranjeloze jaren
Anita Matser
- 20 Grote Oranjefeesten
Nelleke den Boer-Pinxter
- 30 Velp voor Oranje 1974 - 2000
Nelleke den Boer-Pinxter
- 35 Velp voor Oranje 2000-2019
Gety Hengeveld
- 45 Velp voor Oranje & Vogelschieten
Anita Matser
- 46 Oranje Klassieker Rit Velp
Jan Withaar
- 47 Koningin Juliana wandeltocht
Anita Matser
- 48 Oranje activiteiten
Foto's Koninklijk Huis

Foto's voorkant: van het Vrijheidsfeest uit 1913
en 25-jarig regeringsjubileum uit 1923
Foto's achterkant: Velp voor Oranje na 2000

125 jaar Velp voor Oranje

Op de eerste plaats wil ik het bestuur en alle commissieleden van de Oranjevereniging Velp voor Oranje van harte feliciteren met dit prachtige jubileum. Wat een tijd: 125 jaar Velp voor Oranje. Dat betekent opgericht in 1894 en daarvoor één van de oudste Oranjeverenigingen van ons land.

En ondanks de hoge leeftijd nog een zeer actieve Oranjevereniging en dat blijkt onder andere uit het initiatief voor dit mooie jubileumboekje.

Velp voor Oranje is echter niet alleen een vereniging die rondom Koningsdag allerlei festiviteiten organiseert. Ook bij andere Koninklijke feestdagen en Nationale Herdenkingen zorgt de Oranjevereniging voor passende activiteiten. Activiteiten waar heel het dorp Velp van mee kan genieten. Zo regelde Velp voor Oranje bijvoorbeeld dat er in Velp het eerste straatnaambord onthuld kon worden met de naam van onze kroonprinses en later die van haar zusjes. In dit boekje zult u daar ongetwijfeld meer over lezen.

Dit alles kan alleen maar dankzij de inzet van veel actieve vrijwilligers. En die zijn er zeker bij Velp voor Oranje. Inwoners die zich belangeloos inzetten om bij diverse gelegenheden een oranje zon te laten schijnen in het dorp. Hartelijk dank daarvoor!

Naast de verbondenheid met ons Oranjehuis zorgen deze activiteiten ook voor de verbondenheid tussen de inwoners van Velp onderling. En daar word ik als burgemeester natuurlijk ook heel blij van. Daarnaast hoort de beroemde Koningsmarkt op 27 april bij één van de grotere evenementen in onze gemeente die de meeste bezoekers trekt. Dus ook voor mensen van buiten Velp is de Oranjevereniging van grote waarde.

Ik wens iedereen veel plezier bij het lezen van dit jubileumboekje en wens Velp voor Oranje een fantastisch jubileumjaar.

Met vriendelijke groet,
Carol van Eert
Burgemeester gemeente Rheden.

Voorwoord van de Voorzitter van Velp voor Oranje

U zult versteld staan van de bijzondere festiviteiten die Velp voor Oranje in de afgelopen 125 jaar organiseerde, als u dit boekje doorbladert en leest. De Oranjefeesten creëerden toen en nu een groot gevoel van saamhorigheid en gemeenschapszin in het dorp. En tegelijkertijd waren er ook bliken van vreugde en medeleven met leden van de Koninklijke familie. Zo werden bloemenhuldes naar het paleis gebracht en prachtige geformuleerde gelukwensen, werden paden, straten en pleinen naar de Oranjes vernoemd en Herdenkingsbomen geplant.

Ter gelegenheid van de inhuldiging van Koning Willem-Alexander, in 2013, is er zelfs een reuzenkroon middenin ons dorp geplaatst rondom een mooie Koningslinde.

Natuurlijk zijn de feesten niet meer dezelfde als vroeger. Er is veel meer en makkelijker bereikbaar vertier, voor

jongeren en ouderen, in de wijde omgeving. Eens in de vijf jaar herdenken en vieren we de Bevrijding met duizenden Velpenaren. Ieder jaar vieren we uitbundig Koningsdag met meer dan 30.000 bezoekers uit de verre omtrek. En dat doen we nog altijd met zo'n 17 Velpse verenigingen en meer dan 100 vrijwilligers.

Mede namens ons bestuur dank ik alle vrijwilligers van die afgelopen 125 jaar, en ook alvast al diegenen die dit Jubileumjaar onvergetelijk zullen maken! En u, lezers, wens ik veel plezier bij het lezen en het bekijken van dit prachtige boekje.

Gety Hengeveld,
voorzitter
Stichting Velp voor Oranje

Commissie Oranjes in Velp voor het Waterloomonumentje in park Daalhuizen. Vlnr: Anita Matser, Ben van Schaik en Nelleke den Boer-Pinxter (voorzitter).

Jubileumcommissie 2019 voor kasteel Biljoen. Vlnr: Maurits de Groot (projectleider), Fleur Kroone en Jesse Bakker.

*Bestuur- en Commissieleden Velp voor Oranje op een zonnige ochtend in februari 2019 voor de Muziektent in het Villapark. (foto: Edwin Nicasie)
Vlnr: Ruud Geluk, Debby Steunenberg, Marion Opheij, Patrick Jansen, Kees Prins (penningmeester), Gety Hengeveld (voorzitter), Johan Thijssse, Anneke Beumer, Herman Steunenberg, Irene bosnak (vice-voorzitter), Farhad Sadat, Waan Beumer.*

Jubileumfeest bij kasteel Biljoen *Zondag 28 april 2019*

**125 JAAR
VELP VOOR ORANJE**

**DOE MEE AAN
HET JUBILEUMFEEST**

13.00 - 16.00 uur

Nostalgiech feest voor alle inwoners van Velp en omgeving.

Ringsteken met paarden voor Velpse verenigingen

€ 500,-- prijzengeld

Ringsteken met scootmobiel

gratis deelname (mooie prijzen)

Ringsteken kinderen in kruiwagens

gratis deelname (mooie prijzen)

Gratis in de zweefmolen

Gratis in de draaimolen

Gratis ponyrijden

**Poffertjeskraam • Suikerspin • IJscokar
Optreden Drum- en Showfanfare Mr. H.M. van der Zandt**

Velp voor Oranje

1894 - 1940

Oprichting Velp voor Oranje

Volgens amateurhistoricus H. Kerkkamp werd op 24 januari 1887 de “Vereniging tot Veredeling van Volksvermaken” opgericht. In kranten van rond 1900 staat het als volgt beschreven: “De Vereniging tot Veredeling van Volksvermaken ‘onder zinspreuk van’ Velp voor Oranje”. Nog lange tijd worden de namen samen of afzonderlijk gebruikt.

De ‘Vereniging Velp voor Oranje’ is ‘bij Koninklijk besluit’ opgericht op 16 juli 1894. De oprichting vond plaats in ‘Klein Rinsma State’, het woonhuis van M.P.D. baron van Sytzama aan de Stationsstraat te Velp. De volgende personen waren aanwezig: F.S. Sprenger, J.

Bouwtekening Klein Rinsma State in de Stationsstraat. Villa is nu gesplitst in 2 woonhuizen.

Werumeus Buning, K. Rambonnet, W.J. Wanrooy, J.H. Lüps (van kasteel Biljoen), G. Avelingh en H. Wansink. De heren W.J. Wanrooy en G. Avelingh zaten zowel in 1887 als in 1894 in het bestuur.

Velp voor Oranje is een van de eerste Oranjeverenigingen in Nederland!

Feest met een Oranje tintje in Velp

Op kleine schaal vonden er al feestelijke activiteiten plaats met een Oranje tintje. Het eerste volksfeest in Velp was op maandag 4 september 1871. Het werd gehouden vanwege de verjaardag van kroonprins Willem, de Prins van Oranje (1840-1879). Op de Ossendaalselaan was er Vogelschieten. Voor de jongens stond handboogschieten op het programma. Verder waren er volksspelen en muziek van de Rosendaalsche Kapel en het 8ste Regiment Infanterie. Dit feest kwam in plaats van de kermis, die dat jaar was afgelast wegens kinderziekten.

Kennelijk viel het feestvieren in goede smaak, want het zilveren regeringsjubileum van Koning Willem III op 12

Kroonprins Willem, de Prins van Oranje

mei 1874 leidde wederom tot een volksfeest met erebogen, feestverlichting en kinderspelen.

Eerste Koninginnedag in Velp

Wilhelmina 1885

Van 1885 tot 1890 werd op 31 augustus Prinsessedag gevierd. Dit ter ere van de verjaardag van Prinses Wilhelmina. Vanaf 1891, toen zij officieel Koningin was (omdat haar vader Koning Willem III stierf), werd deze dag als Koninginnedag aangeduid. Het werd daarmee de eerste Nationale Feestdag in Nederland en dus ook in Velp. Omdat Wilhelmina nog geen 18 jaar was, werd haar moeder Emma Regentes. Op hun kennismakingstoer door Nederland bezochten ze ook

Velp. Op 20 augustus 1891 arriveerde de Koninklijke stoet op het uitbundig versierde station in Velp.

Er werden bloemen aangeboden en er werden uitstapjes gemaakt naar Renkum en naar de Westerbouwing, waarna de Koninklijke trein vanaf station Velp vertrok

Regentes Emma met Koningin Wilhelmina in de Stationsstraat

naar paleis Het Loo in Apeldoorn.

Nogmaals Koninklijk bezoek

Eén van de belangrijkste activiteiten van Vereniging Velp voor Oranje, na de oprichting in 1894, was ongetwijfeld het daaropvolgende Koninklijk bezoek. Op 21 juli 1899 kwam Koningin Wilhelmina, één jaar na haar inhuldiging, nog een keer aan op het station in Velp. Nadat ze bloemen had gekregen, ging ze per koets naar Bronbeek. De gehele route was uiteraard rijkelijk versierd!

Kermis rond 1900

Al eeuwenlang is de kermis een populair volksvermaak. Volgens oud gebruik was op de eerste zondag van september in Velp kermis in de buurt van de Oude Jan. Ze begon zaterdag en duurde tot maandagavond. Koorddansers en goochelaars waren steeds van de partij. De kramen stonden later langs de Hoofdstraat. Was eerst het koekhappen in zwang, later was de kop van Jut populair. Dit spel was een krachtmeting voor stoere boerenjongens. De kermis bood ook vermaak voor de kinderen, vooral de draaimolen en fluitjes van één cent. Tot na middernacht werd er gedronken, gehost en geschreeuwd. Na diverse mislukte pogingen, vanaf 1886, van Christelijke partijen om de eeuwenlang bestaande kermis af te schaffen, lukte dat in 1912. Onder de hoede van de Vereniging ter veredeling van Volksvermaken werden de jaarlijkse festiviteiten op gepaste wijze voortgezet. En Velp voor Oranje doet dat nu nog steeds.

Oranje Feesten

Vanaf de oprichting is Velp voor Oranje een actieve vereniging. De doelstelling van de Vereniging was en is 'het organiseren van festiviteiten en plechtigheden die betrekking hebben op het Koninklijk Huis, alsmede Nationale Feest- en Herdenkingsdagen'.

Vanzelfsprekend hadden de feesten een Oranje tintje: Verjaardagen van de Koningin of een Prins of Prinsesje, regeringsjubilea en geboortes.

Ook eigen verenigingsjubilea werden niet vergeten!

Velp voor Oranje organiseerde die festiviteiten niet alleen. De middenstanders en alle andere Velpse Verenigingen droegen met plezier een steentje bij, maar Velp voor Oranje was wel de motor. Voorafgaand aan de feesten was er soms een winkelweek met speciale aanbiedingen. Zo konden de middenstanders een graantje meepikken. Ook de (plaatselijke) muziekverenigingen waren altijd van de partij. De vereniging Velpse Vogelschutters kent een lange traditie van betrokkenheid bij de feesten. Vreemdelingen Verkeer Velp (V.V.V.) hielp actief mee om zodoende meer toeristen mee te laten genieten van het mooie Velp.

De feesten begonnen vaak met een ceremoniële opening en/of een aubade, waarbij de burgemeester aanwezig was. Alle Velpse schoolkinderen deden hieraan mee. Voor de kinderen werden spelen georganiseerd als: kuipjessteken, stoelendans, blaasrappen, eierlopen, lampionoptocht enz. Voor de volwassenen waren er activiteiten als vogelschieten en ringsteken, te paard en met versierde dogkarren. Ook op sportief gebied waren er voor jong en oud activiteiten: veldloop, teamwedstrijden, atletiekwedstrijden. Bij de handbalwedstrijden

voor schoolteams was er altijd een grote strijd om de felbegeerde wisselbeker die beschikbaar was gesteld door de voorzitter van Velp voor Oranje, de heer De Roo van Daalhuizen. De feesten werden meestal afgesloten met een spetterend vuurwerk.

Vrijheidsfeest 1913

Velp voor Oranje, ondersteund door veel plaatselijke verenigingen, vond dat het jaar 1913 niet zonder vrijheidsfeest voorbij mocht gaan. In dat jaar was ons vaderland 100 jaar onafhankelijk! Er werd een feestcommissie samengesteld met de burgemeester als erevoorzitter. Deze commissie organiseerde een drie dagen durend feest op 16, 17, en 18 september. Het uitgebreide programmaboekje hiervan is bewaard gebleven. Op 16 september begon men om 18.00 uur met Godsdienstoefeningen, waarna om 20.00 uur het feestterrein naast school IV in de Schoolstraat geopend werd. Hierna werd een concert gegeven in de Overtuin van Hotel Naeff. Woensdag 17 september om 8.30 uur klokken luiden en koraalmuziek uitgevoerd door de Velpse Harmonie. 's Morgens een kinderfeest op het feestterrein en 's middags een volksfeest op de Ossendaalselaan.

Vrijheidsfeest september 1913. Links: verdrijving van de Fransen.

Rechts: allegorische optocht.

Versierde bogen in de Beekstraat en de Koningstraat

Woensdagavond werd een concert gegeven door de Rosendaalsche Kapel in de Kerkallee. Op donderdagmorgen werd door 4 trompetters het gevecht met de Fransen, en later hun verdrijving, aangekondigd. Die middag een historisch-allegorische optocht. Het feest werd afgesloten met een lichtstoet van 300 personen, een concert en vuurwerk in het Villapark.

25-jarig Regeringsjubileum 1923

Op 4 en 5 september 1923 organiseerde Velp voor Oranje een groot feest ter gelegenheid van het 25-jarig regeringsjubileum van H.M. Koningin Wilhelmina. Van dit feest is een gedenkboek bewaard gebleven.

Het boek meldt: “Ondanks dat de tijdsomstandigheden niet gunstig waren heeft men toch gemeend een gepast feest te moeten organiseren om blijk te geven van dankbaarheid en trouw aan onze Oranjevorstin.

Het bestuur van Velp voor Oranje had in 1922 het gebruikelijke feest ter gelegenheid van den verjaardag van H.M. de Koningin achterwege gelaten teneinde in 1923 meer luister aan dit feest te geven.” Naast dit bestuur was voor dit feest een ere-comité gevormd waarvan de heer H.P.J. Bloemers, burgemeester van de gemeente Rheden, voorzitter was. Zie bovenstaande foto

Het bestuur van 'Velp voor Oranje'. Zittend van links naar rechts: C.H. Alberts, J. Heineman, secretaris, W.R.C. de Roo, voorzitter, D.A. van Straten, vice-voorzitter, D. van Zeggeren, penningmeester. Staande van links naar rechts: H.j. Tacke, J.G.A. Heineman, T.G. v.d. Craats en Joh. Van Dijk.

met het voltallige bestuur van Velp voor Oranje.

Een beschrijving van alle festiviteiten:

“Op 4 september om 7.30 uur kondigden Herauten een proclamatie aan op verschillende punten in Velp. Achtereenvolgens was er Koraalmuziek door de Velpsche Harmonie, klokken luiden en een kerkdienst.

Het gevecht met de Fransen wordt aangekondigd.

Feestrede voorz. V.v.O. bij Woudoord, links het vaandel van V.v.O.

Om 11.00 uur vond er bij 'Woudoord' in de Stationsstraat een feestrede plaats door voorzitter De Roo. Hierna ging men in optocht naar de Van Galenlaan, waar de Wilhelminabank werd onthuld. Hier brachten oudere leerlingen liederen ten gehore. Alle straten waren fraai versierd en veel straten hadden een ereboog gemaakt. In de middag waren op en bij de Rozendaalselaan Volks- spelen, Atletiekwedstrijden en een Veldloop.

De volgende dag begon men om 7.30 uur met Vogel- schieten op de Ossendaalselaan. En er was een optocht door het dorp van alle schoolkinderen.

In de middag vond de Grote Historische en Allegorische Optocht plaats samengesteld naar een ontwerp van de

Tachtig meisjes met sjerpen, die in de kleuren Rood, Wit en Blauw en Oranje die de Nederlandsche Vlag en Oranje symboliseren

heer generaal-majoor b.d. W.C. Schonstedt uit Velp. De optocht verbeeldde de opkomst en bloei van de Nederlandse Staat met het vorstengeslacht Oranje-Nassau. Het Gedenkboek laat veel foto's zien van deze bijzondere optocht; Praalwagens versierd met veel bloemen.

De Velsche Harmonie en de Rosendaalsche Kapel maakten muziek. 's Avonds brachten de Velsche Harmonie in park Overbeek en de Rosendaalsche Kapel in de tuin van hotel Naeff nog een concert ten gehore. Om 22.00 uur ter afsluiting van de feestvreugde nog een vuurwerkshow, waarna de Velsche Harmonie een rondgang door Velp maakte."

Financiën

Begin 1900 vulde Velp voor Oranje haar inkomsten aan door middel van een collecte. In 1911 heeft Velp voor Oranje de gemeenteraad van Rheden verzocht om een jaarlijkse subsidie van één cent per inwoner. Tot vreugde van het bestuur kwam er weleens hulp van een bevriende vereniging. Zo organiseerde “De Velpsche Bloemistenpatroon Vereniging” in 1923 een bloemententoonstelling in hotel Naeff waarbij het batig saldo voor Velp voor Oranje was.

Schenkingen van particulieren werden in grote dank ontvangen. Landgoedeigenaar W.R.C. de Roo van Daalhuizen en voorzitter van de Oranjevereniging, schonk bijvoorbeeld de Vereniging 1000 lichtjes/vetpotjes voor in het Villapark, en sponsorde wel eens extra uitgaven, zoals vuurwerk. Ook entreegelden zorgden voor inkomsten. Niet-leden werden geacht lid te worden als ze met activiteiten mee wilden doen.

Vogelschieten

Nog voor de oprichting van Velp voor Oranje vond de oprichting plaats van een nieuwe schuttersclub “Schietvereniging Velp Rozendaal”. Dit was in 1888. Deze had

als lijfspreuk: ‘Leert Uiterst Precies Schieten’. De eerste letters vormen de naam (J.H.) Lüps, de oprichter en president van de nieuwe vereniging en kasteelheer van Biljoen.

Hoewel deze vereniging snel werd opgeheven, bleef het vogelschieten op de Ossendaalselaan een onderdeel van de traditionele Oranjefeesten. In 1935 werd op initiatief van Velp voor Oranje de vereniging De Velpse Vogel-schutters opgericht ‘onder de vleugels van’ de Oranjevereniging. Om leden te werven werd voor belangstellenden een lezing met lichtbeelden gehouden in ‘De Vereeniging’.

Bestuursleden

Zonder bestuursleden te kort te willen doen, hebben in het verleden enkele memorabele heren bestuursfuncties vervuld: M.P.D. baron van Sytzama, F.J.W. baron van Pallandt, burgemeester van Rozendaal, de heer W.R.C. de Roo van Cappelle (eigenaar landgoed Daalhuizen), Jhr. F.W.M.H. van Ryckevorsel.

De heer De Roo die bijna 18 jaar voorzitter was vertrekt uit de gemeente en wordt in 1939 benoemd tot erevoorzitter. In 1939 worden de heren J.G.A. Heineman en

In afwachting van het Ringsteken aan de Dr. Van der Felzlaan.

Volksspelen

Van de Craats gehuldigd omdat ze 20 jaar actief zijn als bestuurslid; de heer Van Rijckvorsel wordt gehuldigd voor 10 jaar trouwe inzet. Eenmaal toegetreten tot het bestuur van Velp voor Oranje blijken bestuursleden de Oranjevereniging lang trouw te blijven. En dat is nog steeds zo.

Nieuw feestterrein 1934

Het vertrouwde feestterrein van Velp voor Oranje, het Modelhoeve terrein, wordt bebouwd. Velp voor Oranje is aangewezen op een nieuw terrein. Voorzitter De Roo stelt een stuk weiland beschikbaar. Dit bevindt zich schuin tegenover landgoed Daalhuizen, tussen de Arnhemschestraatweg en de spoorlijn. Als het terrein geen dienst doet voor Velp voor Oranje wordt het als hockeyveld verhuurd. Er zijn plannen om hier ter gelegenheid van het 40-jarig jubileum, een Oranjedorp te doen herrijzen. Een groot feest met sportevenementen en bloemententoonstelling is het plan. Helaas gaat dit 4-daagse feest niet door in verband met het overlijden van Z.K.H. Prins Hendrik.

Groot feest 1935

Er wordt een erecomité gevormd om in 1935 het uitgestelde jubileumfeest te organiseren rond de verjaardag van Koningin Wilhelmina. Het is een 4-daags feest op 28, 29, 30 en 31 augustus. Voorafgaand aan de feestdagen is er een winkelweek. De krant meldt: 'Naast tal van gebouwtjes rond het marktplein van het Oranjedorp

zal naar de plannen en onder goede zorgen van architect J.G.A. Heineman ook een raadhuis verrijzen, waarin Schout en Schepenen hun beste krachten zullen geven om u in te schrijven als burger en u desgewenst in den echt te verbinden. Al zijt gij groen van ouderdom of als de bloesem zo jeugdig, allen kunnen in den huwelijksche staat bevestigd worden. Teleurgestelde, ouden en ook jeugdige wachters, grijpt nu de kans.' Ook rechtszittingen zullen worden gehouden, waarbij de gevreesde schandpaal niet zal ontbreken. Om zoveel mogelijk bezoekers te kunnen verwelkomen, hanteert de G.T.W. (Gelderse Tram Wegen) gereduceerde prijzen en biedt ook autobedrijf T. Dimmendal zijn diensten aan om mensen met autobussen te vervoeren. Het kleurige program-

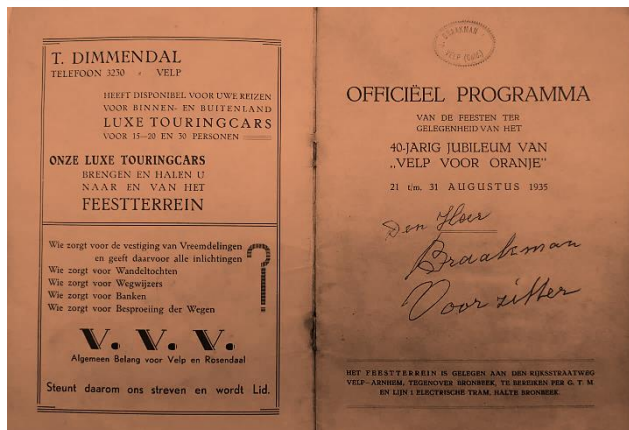
maboekje is te koop voor 15 ct. Met een voorwoord van burgemeester W.Th.C. Zimmerman.

Er waren o.a. grasbaanwedstrijden voor loopjongens met transportfietsen (prijs: heerenrijwielen).

Een bijzonder grote prijs in die tijd!

Koninklijk bezoek in Arnhem

Op 16 juni 1936 komen H.M. de Koningin en H.K.H. Prinses Juliana Arnhem bezoeken. Velp voor Oranje organiseert dat er vanuit Velp 22 autobussen en 22 extra trams gaan om alle schoolkinderen te vervoeren naar de Cattepoelseweg bij het eerst viaduct. Een meisje van School 1 mag H.M. de Koningin bloemen aanbieden.

Vogelschutters 1936

De Oranjefeesten startten met het optreden van de Velpse Vogelschutters in Het Ossendal. Het Vogel-schieten is een oud gebruik dat in 1935 door Velp voor Oranje in ere is hersteld. De leden van de Vereniging

Feestprogramma 30 Augustus 1935	
1.30 uur	Opening van het feestterrein.
2—5 uur	Schoolwedstrijden (hoogste klassen) o. l. van den Heer B. Tap op het Hockeiveld naast Oranjedorp.
2.30—4.30 uur	Middag-Concert door de Rosendaalsche Kapel. (Zie pag. 26.)
5.30 uur	Afmarsch van de Vogelschutters naar Ossendal vanaf de Vijverlaan, begeleid door de Velpse Harmonie.
6 uur	Vogelschieten in het Ossendal.
7.30—10 uur	Groot Avondconcert door de Rosendaalsche Kapel. (Zie pag. 26.)
8.30—9 uur	Rechtszitting in Oranjedorp.
9—10 uur	Verplichte voorkeuring van deelnemende paren aan den gecostumeerden feestavond. (Zie pag. 22.)
10—1 uur	Groote gecostumeerde feestavond. (Zie bepalingen op blz. 22.)
1 uur	Sluiting terrein.

RIGGELING'S AUTO- EN TRANSPORTBEDRIJF	SCHOOLSTRAAT 10 VELP - TEL. 3891
BRANDSTOFFENHANDEL	

Velpse Vogelschutters liepen in optocht achter de Velpse Harmonie aan en zo trok de stoet naar het Ossendal, waar werd gestreden om de titel Schutterskoning 1936. Traditiegetrouw werd de nieuwe koning, met zilver omhangen, in een rijtuig teruggebracht naar het dorp. Daar stond een draai- en zweefmolen, schiet- en werptent, consumptietenten. Er was muziek en openluchttooneel en op de laatste dag een groot vuurwerk dat wel 1000 bezoekers trok.

Verloving Prins Bernhard en Prinses Juliana

De krant kondigt in oktober 1936 alvast aan dat het feest niet op het feestterrein zal plaatsvinden, maar op diverse plaatsen in het dorp. Er zal een Nationale feestweek gehouden worden met op de 2^e dag een Allegorische optocht. Ter herinnering aan de verloving van Prinses Juliana en Prins Bernhard werd een boom aangeplant op de Achtsprong op 22 december 1936. Medewerking werd verleend door de Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Tuinbouw- en Plantkunde. Op een versierde praalwagen, omringd door kabouters met brandende fakkels, werd de met oranjelinten versierde eikenboom aangevoerd. In "De Vereeniging" was een vertoning van de verlovingsfilm van Juliana.

Prins Bernhard en Prinses Juliana

Huwelijk van Prinses Juliana en Prins Bernhard op 7 januari 1937

Geboorte van Prinses Beatrix

Velp voor Oranje begon al in november 1937 met de voorbereidingen van een feestje voor de geboorte van een Prinsje of Prinsesje. Voor de bevolking was een mooie brief opgesteld, waarin een financiële bijdrage werd gevraagd. De kas van Velp voor Oranje liet niet toe om dat feest voor de geboorte te betalen naast de viering van Koninginnedag op 31 augustus. Bij wijze van cadeau voor het Koningskind zal de helft van het opgehaalde bedrag worden besteed aan Goede Doelen.

Ook het programma wordt al globaal bekendgemaakt. In januari werden Velpenaren opgeroepen om gezamenlijk 'een grootschen bloemenhulde voor het Prinselijk paar' te laten bezorgen. 'Verenigingen betalen f 1,50 en particulieren 10 cent tot 8 dagen na de geboorte van het Koningskind'. Het bloemstuk werd uiteindelijk op 9 maart op paleis Soestdijk afgegeven door Garage H. de Koning. Eerst stond het nog in de etalage van bloemenwinkel M.W. van de Graaf, Hoofdstraat 107, zodat belangstellenden het konden bewonderen.

Op 31 januari 1938 werd Beatrix Wilhelmina Armgard, Prinses der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, Prinses van Lippe-Biesterfeld geboren in Baarn.

Op 1 februari 1938 meldt de krant: 'Ter gelegenheid van de geboorte van een Koninklijke telg trok op 31 januari een lange lichtstoet door de straten van Velp. Om 20.00 uur stelde de stoet zich op in de zijstraten van de Rosendaalschelaan, zoals de Vondellaan, de Jan Luykenlaan etc. Kwistig met oranje versierde vaandels, keurig versierde wagens, vele lampionnen en fakkels gaven aan den optocht een imposante aanblik.

Tromgeroffel en bazuïngeschal kondigden de nadering van de lichtstoet aan, die geopend werd met een stoet trompetters en ruiters. Voorafgegaan door het vaandel van Velp voor Oranje en bestuursleden, gevolgd door Vogelschutters. En daarna volgden in bonte afwisseling tal van plaatselijke verenigingen. Verschillende wagens reden mee, die bijna het karakter van een allegorische optocht had. Vier muziekkorpsen luisterden de optocht met muziek op: Velpsche Harmonie, Rosendaalsche Kapel, de Muziekvereniging West-Arnhem en de muziekvereniging uit Ellecom. Nationale liederen zingend trok de kleurige stoet na het defilé door de verschillende delen van Velp en overal had men veel bekijks."

De voorbereidingen voor het geboortefeest van Prinses Beatrix begonnen al November 1937 met een fraaie brief aan de bevolking

Prinses Juliana, Prins Bernhard en Prinses Beatrix

Prinses Juliana, Prins Bernhard en Prinses Beatrix rond de wieg van Prinses Irene

Het bestuur van Velp voor Oranje heeft tijdens de feestelijkheden ter gelegenheid van de geboorte van Prinses Beatrix de ouden van dagen, zieken en de kinderen niet vergeten. De bewoners van Oosterwolde, van het Velpsche Ziekenhuis en van Huize “Kindervreugde” zijn verrast met beschuit met muisjes.

Velp voor Oranje had altijd veel aandacht voor inwoners van Velp bij bijzondere gebeurtenissen. Als de oorlog dreigt en militairen de IJssel moeten bewaken zorgt Velp voor Oranje er voor dat deze 'trouwe IJsselbewakers' op 29 april 1939 vrij entree krijgen voor een feestavond in 'De Vereeniging'.

Geboorte van Prinses Irene

Op 5 augustus 1939 werd Irene Emma Elisabeth, Prinses der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, Prinses van Lippe-Biesterfeld in Baarn geboren. Het waren donkere tijden met oorlogsdreiging. Prinses Juliana: *'Wij noemen onze tweede dochter Vrede: Irene'*. Ongetwijfeld heeft Velp voor Oranje iets georganiseerd bij de geboorte van Irene.

Feestdagen april 1940

De Arnhemsche Courant van 1 mei 1940 meldt dat er dit jaar geen officiële feesten worden gevierd. In verband met de oorlogsdreiging moest men toch sober zijn. Maar er zijn wel Kinderspelen en ook twee concerten waar honderden bezoekers op afkomen.

De commissie van de kinderspelen bestaat uit 3 schoolhoofden. Er doen 1800 leerlingen van de lagere scholen en 180 leerlingen van de uloscholen mee. Er is o.a. een handbalwedstrijd om de 'De Roo Wisselbeker'.

Het Feestterrein is aan de Arnhemschestraatweg. Ere-voorzitter De Roo van Velp voor Oranje, stelt een geluidswagen beschikbaar, voor vrolijke (mars) muziek. Er is een concert en lichtjesfeestijn op 30 april in het Vildapark (1500 vetpotjes) en in Hotel Naeff (1000 vetpotjes) met dank aan de familie De Roo.

Overige feesten zijn afgelast in verband met de mobilisatie.

Het vaandel van Velp voor Oranje

Het vaandel

Omdat het borduursel aan de achterkant werd vastgezet met lijm, en omdat daar als bescherming en versteviging kranten en jute tegenaan werden geplakt, weten we dat het vaandel van Velp voor Oranje werd gemaakt in de zomer van 1919. De Belgische restaurateur fotografeerde precies 99 jaar later, in de zomer van 2018, de nog vastzittende stukjes krant.

De nog vastzittende stukjes krant ontdekt bij de restauratie in 2018

De eerste afbeelding van het vaandel dateert van 1923. Vol trots poseren bestuursleden van Velp voor Oranje op 4 september 1923 met het vaandel bij de zojuist onthulde Wilhelminabank op de hoek van de Hogeweg en de Van Galenlaan.

Wie daarna ontdekte dat de kunstig geborduurde oprichtingsdatum op het vaandel niet de juiste is, dat is niet bekend. Maar nog voor de oorlog, vermoeden de huidige restaurateurs, werden met grote precisie de cijfers veranderd; 1 Juli 1900 wordt veranderd in 16 Juli 1894. Dit borduursel is waarschijnlijk uitgevoerd door een

Het vaandel bij de optocht op 4 september 1923

kundige, handwerkende echtgenote van een van de bestuursleden; er werd niet hetzelfde ‘vergulde’ garen gebruikt als door de oorspronkelijke vaandelmaker.

Hofborduurwerkers

Evenals de vaandels van de Oranjeverenigingen van Apeldoorn, Goes en Sneek (zie afbeeldingen), werd het vaandel van Velp voor Oranje gemaakt door de Haagse firma Gebr. Van Oven, hofborduurwerkers en fabriek van vaandels, vlaggen en medailles. Zoekend naar nabestaanden van deze bijzondere vaandelmakers ontdekten

we dat het Joodse gezin van Emanuel van Oven in 1942 in Auschwitz is vermoord. Ons vaandel is uniek onder de Nederlandse vandelens: het heeft geen rechte bovenkant. En in het goudkleurige zijdevelours zijn heel kunstig driedimensionale kronen gecreëerd. Ook de restaurateurs zagen een dergelijk vaandel niet eerder. Enkele feiten over het vaandel: de basis is goud-oranje zijdevelours waarop de letters zijn geborduurd met (giftig) Japans gouddraad. De grote letters zijn van karton en omwikkeld met gouddraad. Het geheel wordt omrand door goudkleurige metalen franje (fringels). Goudkleurige koorden met bouillonkwasten hangen aan de vaandelstok aan weerszijden van het vaandel.

Wie de vormgeving van het logo met de bijzondere letters op het vaandel heeft ontworpen, is onbekend. Op een programmaboekje uit 1935 prijken dezelfde letters. Het huidige bestuur heeft besloten om dat logo – een beetje opgefrist en voorzien van een modern gouden kroontje – vanaf het jubileumjaar 2019 opnieuw te gebruiken.

Leeuwkje

Bovenop de vaandelstok prijkte vanaf het begin een zittend leeuwje. Op filmbeelden uit 1952 van een optocht in Rozendaal is het leeuwje nog te zien.

Maar daarna is het verdwenen en wordt de vaandelstok getooid met een gedraaide houten knop. Omdat het vaandel ter gelegenheid van ons jubileum inmiddels is gerestaureerd, besloten we om ook op zoek te gaan naar het oorspronkelijke leeuwje.

Origineel in the National Gallery of Art in Washington DC.

De koningsmantel en het vaandel van de Voegschutters. Biljoen 1874

Oproepen in kranten en sociale media leidden tot niets. De oplossing is de vondst op internet van een 3D-scan van een bronzen zittend leeuwje uit 1846 van de Franse kunstenaar Antoine-Louis Barye. Deze scan is op ware grootte (18 cm) in 3D geprint en ‘op kleur gebracht’ door de Velpse kunstenaar Yvon van Wordragen.

Kasteel Biljoen

Honderd jaar zwierf het vaandel langs zolders van diverse Velpse villa's. Hangend of liggend. In doeken gewikkeld of in een plastic zak. Maar vanaf dit jaar krijgt het vaandel met stok en leeuwje een eigen kast.

De restauratie van het vaandel werd mogelijk gemaakt door een royale donatie van de heer en mevrouw Marnix en Mary Heersink, de huidige bewoners van kasteel Biljoen. Op het verzoek om het vaandel in de toekomst ‘ergens in het kasteel’ op te mogen bergen, kwam het verrassende aanbod om daar een eigen kast voor te bestemmen. En niet alleen voor het vaandel van Velp voor Oranje, maar ook een aparte kast voor het vaandel en Koningscape en zilveren schilderijen van de Velpse Voegschutters.

Het vaandel voor de restauratie op Koningsdag 2018

En zo is de cirkel rond

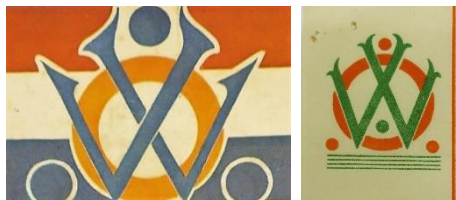
In 1813 was de toenmalige kasteelheer van Biljoen - J.F.W. baron van Spaen - een van de afgevaardigden die naar Den Haag toog om de Prins van Oranje namens de Velpenaren welkom te heten. Je zou hem een Koningsgezinde voorganger kunnen noemen van de oprichter van de Velpse Oranjevereniging.

In 1888 was de toenmalige bewoner van kasteel Biljoen - de heer J.H.W. Lüps - de oprichter en president van Vogelschietvereniging LUPS (= Leert Uiterst Precies Schieten). De daaruit voortgekomen Velpse Vogelschutters organiseren, net als in 1888, het Koningsschieten op Koningsdag.

En nu, in 2019, tonen de huidige bewoners van kasteel Biljoen - de heer en mevrouw Marnix en Mary Heersink - hun betrokkenheid bij allebei de bovengenoemde verenigingen. Daarmee zetten zij de Koningsgezinde traditie van eerdere Biljoen-bewoners voort.

Het logo van Velp voor Oranje

Het oudste logo van Velp voor Oranje is te zien op het hierboven afgebeelde vaandel uit 1919. Het ontwerp werd later zodanig aangepast dat de beide letters V ook een W van Wilhelmina vormen. De zwierige uiteinden van de V's blijven. Afgebeeld zijn hier de logo's op het programmaboekje uit 1934 en op postpapier uit 1941.

Het gerestaureerde vaandel

Kroon

De eerste kroon komen we tegen in 1937 als een oproep wordt gedaan om festiviteiten te organiseren ter gelegenheid van de aanstaande geboorte van het eerste prins(es)je van Prinses Juliana en Prins Bernhard.

Na de oorlog wordt het oude 'letterlogo' niet meer gebruikt. Diverse kroontjes – met of zonder kruis – staan naast of boven de tekst 'Velp voor Oranje'.

Nieuw

Ter gelegenheid van het 125-jarig jubileum is besloten het oude logo in ere te herstellen. Het wordt 'opgefrist' door een professionele ontwerper. De W staat nu voor Willem en de 3 oranjeappeltjes symboliseren de drie prinsesjes. Een modern gouden kroontje completeert het geheel. Met respect voor de historie is zo een nieuw logo ontstaan.

Oranjeloze jaren in de Tweede Wereldoorlog

Mei 1940

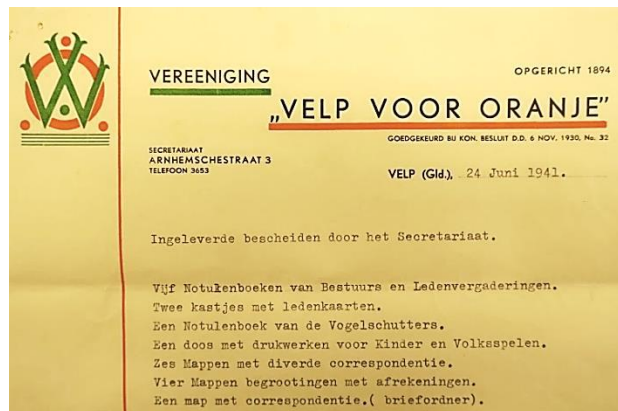
In 1940 wordt de verjaardag van Prinses Juliana op 30 april nog gevierd. Er zijn in dat jaar 180 lagere schoolleerlingen en 180 leerlingen van uloscholen. De kinderspelen gingen door en ook de bekende handbalwedstrijd om de De Roo wisselbeker werd nog gespeeld. Erevoorzitter De Roo stelde een geluidswagen beschikbaar voor vrolijke (mars) muziek. Voor de volwassenen vonden twee concerten plaats, een in het Villapark en een in de tuin van Hotel Naeff. Het was een waar lichtfestijn met 1500 vetpotjes in het Villapark en 1000 bij Naeff (met dank aan de familie De Roo). Overige feesten werden afgelast in verband met de mobilisatie.

Oranjevereniging geschorst

Ook aan de Vereniging Velp voor Oranje gaat de Tweede Wereldoorlog niet onopgemerkt voorbij. Op 17 juni 1941 werd door de Commissaris voor niet-commerciële Verenigingen en Stichtingen, op grond van verordening 42/1941, de Vereniging Velp voor Oranje voor onbepaalde tijd geschorst. En met haar alle Oranjeverenigingen in het land.

Alle papieren en bezittingen moesten binnen acht dagen worden ingeleverd bij de plaatselijke politie en alle gelden en effecten moesten binnen drie dagen worden gestort of gedeponneerd bij de Rotterdamse Bankvereniging te Den Haag op de rekening van genoemde commissaris.

Het kinderspeelgoed moest verplicht aan een kinderkuis worden geschonken. Volgens een verklaring van de Velpse politie op 7 juli 1942 zijn: 32 leien, 28 porseleinen eieren, 40 gummie ballen, 10 kleine hoepels en 25 grote hoepels, 27 wasknijpers en 3 houten eierlepels naar het kinderkuis gegaan. Het was kinderkuis "Kindervreugde" aan Alteveer in Velp. Achter het woord 'vlaggetjes' op de lijst stond: vernietigd.

De secretaris van Velp voor Oranje heeft ook het nodige ingeleverd en wel:

- Vijf notulenboeken van Bestuurs- en Ledenvergaderingen.
- Twee kastjes met ledenkaarten.
- Een notulenboek van de Vogelschutters.
- Een doos met drukwerk voor Kinder- en Volksspelen.
- Zes mappen met diverse correspondentie.
- Vier mappen begrotingen met afrekeningen.
- Een map met correspondentie.

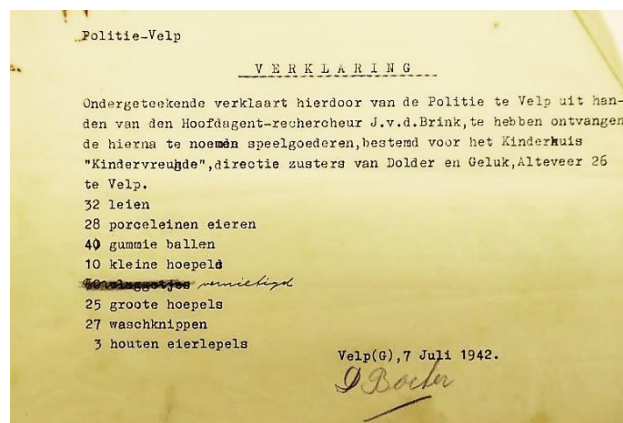

foto: politierapport

Radio Oranje

In de oorlog luisterden veel mensen naar Radio Oranje, hoewel dat streng verboden was door de Duitsers. Radio Oranje, “De stem van strijdend Nederland”, was een radioprogramma van de Nederlandse regering in ballingschap in Londen. Eigenlijk moesten de radio’s ingeleverd worden, maar veel mensen hadden de radio verstopt. Om 21.00 u. haalde men deze tevoorschijn om met spanning te luisteren en om op de hoogte te blijven van de werkelijke stand van zaken.

In het politiemuseum in Velp staat een radio uit die tijd van toenmalige bewoners van de Enkweg. De radio werd ingenomen nadat ze verraden werden.

Nederlandse vlag en Wilhelmus

Bij veel herdenkingen en plechtigheden is het gebruikelijk om de Nederlandse vlag te hissen en het Wilhelmus te zingen. Zowel de vlag als het Wilhelmus stammen uit de tijd van Willem van Oranje. De vlag is het symbool van vrijheid en nationale trots. Op de Nationale feestdagen mag de bevolking in Nederland de vlag uithangen. Met Koningsdag is Nederland rijkversierd met rood, wit, blauw en oranje.

Op 4 mei, Dodenherdenking, hangt de vlag halfstok.

De oorsprong van “Oranje Boven” verwijst naar de Nederlandse driekleur oranje-wit-blauw, die is ontstaan omstreeks 1630, tijdens de Tachtigjarige Oorlog met Spanje. Voor 1630 hadden de Nederlandse rebellen, de watergeuzen, een vlag met horizontale oranje-wit-blauwe banen (de Prinsenvlag). De strijdkreet “Oranje

De Prinsenvlag en de Nederlandse vlag

Boven” van de watergeuzen verwijst zowel naar de vlag als naar hun leider, Prins Willem van Oranje. Behalve oranje kreeg de vlag de kleur blauw van het geslacht Nassau.

De Nederlandse driekleur werd een symbool van vrijheid en bleef dat ook toen de kleur oranje van de vlag later in rood veranderde. Alleen bij vieringen die het Koninkshuis betreffen mag de oranje wimpel boven de Nederlandse vlag worden gehangen.

Rood Wit Blauw

Gedurende de oorlog was het verboden namen en afbeeldingen van leden van het Koninklijk Huis te tonen. Zo werd de Wilhelminastraat omgedoopt in Mariastraat en de Julianastraat in Lennipstraat. En ook de rood-wit-blauwe vlag was verboden.

Daarom was de trouwstoet van de dochter van slager Delgeijer zo'n moedige provocatie. Ze liepen van de Vijverlaan naar de R.K.-kerk in de Emmastraat. De bruid was zelf in het wit, de bruidegom in het blauw gekleed en de bruidsmeisjes hadden rood met oranje jurkjes aan.

De stoet had veel bekijks en kreeg veel bijval.

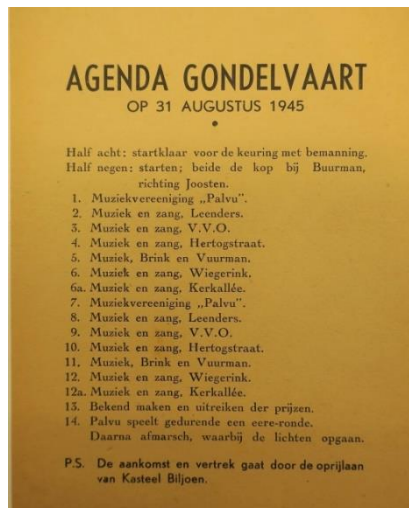
Een Joodse familie luisterde
in 1942 via deze radio heimelijk
naar de Engelse zender.
Na verraad belandde deze familie
in een concentratiekamp en kwam
daar om.

Grote Oranjefeesten na de Tweede Wereldoorlog

Velp voor Oranje 1945

Op maandag 9 juli 1945 is de eerste vergadering van Velp voor Oranje na de oorlog. De waarnemend voorzitter, de heer J.G.A. Heineman, heette volgens de notulen iedereen welkom. Hij sprak kort over de gebeurtenissen van 1940 en over het onrechtmatig ontbinden van de Vereniging door de bezetters en het in beslag nemen van haar bezittingen. Verder zei hij dat er nooit getwijfeld was aan de terugkomst van H.M. de Koningin, het herrijzen van Nederland en het weer oprichten van onze Vereniging. Meegedeeld werd dat de heer W.R.C. de Roo, voorzitter sinds 1921 en de heer van Rijckevorsel, secretaris sinds 1929, bedankt hadden. Beiden werd veel lof toegezwaaid. Er bleven 5 bestuursleden over die 9 andere heren bereid vonden tijdelijk een commissie van bijstand te vormen.

Er volgt een kort resumé van de bezittingen van de Vereniging, die bestonden uit een muziektent, waterwegen enz. en een schuld van ongeveer f1.800, - De heer Mensink werd herdacht, vaandeldrager van de Vereniging, die voor het Vaderland was gevallen. Hierna verzocht de voorzitter de vergadering het Wilhelmus te zingen, waaraan uit volle borst werd voldaan. Na de pauze werd de vergadering heropend met de verkiezing van een nieuwe voorzitter en

secretaris. De eerste jaren na de oorlog groeide het aantal leden van Velp voor Oranje snel.

Grote Oranjefeesten na de Tweede Wereldoorlog

Het eerste feest dat werd gehouden was voor de 65ste verjaardag van Koningin Wilhelmina op 30 en 31 augustus en 1 september 1945.

Om een indruk te geven wat zo'n feest inhield kort na de oorlog, hieronder het programma.

Donderdag 30 augustus

17.00 uur Vertrek van de Vogelschutters met muziek vanaf de Vijverlaan langs het Ziekenhuis naar de Ossendaalselaan, waar het Vogelschieten zal plaats hebben.

18.30 uur Vertrek van de verschillende Sport- en Jeugdverenigingen voor kranslegging op het graf van de onbekende soldaten aan de Zutphensestraatweg daarna kranslegging bij het monument Eereplicht op 'Heiderust'. Aan de Zutphensestraatweg op de hoek met de Biljoense weg was een klein tijdelijk Duits kerkhof. Of ze hierheen gingen of dat er nog een andere plek was voor onbekende soldaten is niet duidelijk.

Vrijdag 31 Augustus

7 uur Klokgelui!

8 uur Dienst in alle kerken

9 uur Aubade, uit te voeren voor het Nood-Gemeentehuis, Gebouw St. Joseph, Rozendaalselaan.

10 uur Volksspelen op het feestterrein, Laarweg.

14 uur Oranjeoptocht van versierde voertuigen, auto's, bespannen wagens, rijwielen, karretjes, enz.

14.30 uur Wandeltocht over 10 km. voor clubs en personen.

18.00 uur Grote Voetbalwedstrijd op het Gelria terrein tussen een combinatie van Velpse spelers en Quick uit Nijmegen.

20.30 uur Gondelvaart op de vijver van Biljoen met verlichte en versierde boten, kano's, vloten enz.

Na afloop feest op het feestterrein aan de Laarweg.

Zaterdag 1 September

7.30 uur Aankondiging van de tweede feestdag door Herauten te paard.

8 uur Gewijde muziek in het Villapark door de Velpse Harmonie

9.30 uur Kinderfeesten op het feestterrein.

Goochelaar. Poppenkast enz.

Kinderen van 7 tot 14 jaar verzamelen zich om 8.45 uur bij hun school, waarna in optocht naar het feestterrein wordt

getrokken; leiders bij de scholen aanwezig. Kinderen van 3 tot 6 jaar moeten door de ouders naar het feestterrein worden gebracht.

14.00 uur Ringrijden in de Burgemeester Brandtlaan
1. Voor ruiters; 2. Voor paard met wagentje.

19.30 uur Oranjejool. Rondgang met muziek door het dorp, waarbij iedereen wordt verzocht met vlag of lampion te verschijnen.

21.00 uur Officiële sluiting, waarna voortzetting van het feest op het feestterrein of in eigen buurt.

Er is gelegenheid tot dansen op het feestterrein.

De muziekverenigingen de 'Velsche Harmonie', 'Palvu' en de

'Rosendaalsche Kapel' verlenen haar medewerking op beide dagen.

Op 3,4 en 5 September om 20.00 uur, zal door 'Velp voor Oranje', met medewerking van de jeugdraad, een opvoering worden gegeven van het successtuk **SLAET OP DEN TROMMELE**.

Verder een schitterend programma. Deze uitvoeringen worden in het **Nederlands Hervormd Verenigingsgebouw** (N.H.V.), in de Stationsstraat gegeven. Alle bewoners van Velp worden verzocht de vlaggen uit te steken!

Speciale feesten in 1947

Op 31 januari een feestprogramma in het N.H.V.-gebouw voor de verjaardag van Prinses Beatrix.

Op 27 februari een historisch toneelstuk 'Je Maintiendrai' (Het behoud der Oranje-dynastie) ter gelegenheid van een blijde gebeurtenis, de geboorte van Prinses Marijke.

Op 2 augustus is er de Prins Bernhard Estafette door Velp georganiseerd door de Velpse Sportcommissie onder auspiciën van Velp voor Oranje.

De bedoeling van deze Estafetteloop is

propaganda te maken voor de sportbeoefening.

Een groot feest in 1948

Het feest duurde van vrijdag 27 augustus tot en met maandag 6 september 1948.

De voorbereidingen voor het feest begonnen al in 1947, want men wilde groots uitpakken met o.a. een bijzondere historische optocht.

De maand augustus was één langgerekt feest!

In 1948 werd **de Vrede van Munster in 1648**, die ons 300 jaar geleden onze vrijheid gaf, herdacht.

Evenals **de grondwetswijziging van 1848**.

Verder vierde men het 50-jarig regeringsjubileum van Wilhelmina als Koningin der Nederlanden en later de inhuldiging van Koningin Juliana.

Bestuur Vereniging 'Velp voor Oranje', zittend van links naar rechts L. Brandt, 2^e Secr., Mevr. P. de Koning-van Muilekom, J. Braakman, Secr., Mr. N.M. Muller, de Voorz., J.F.P. Brons, Penningm. Staande van l. naar r. J.M. Gerritsen, J. Kleynjan, J. van Mourik, G.J. Salemink, A.W. ter Hoeven, 2e penningm., D. Peters, Mevr. W. Hoefsloot, Th.S. Germans.
Op bovenstaande foto ontbreekt: J.C. Levering 2e Voorzitter

In Velp was de Oranjevereniging Velp voor Oranje zeer actief. Er was een Erecomité, met als erevoorzitter burgemeester Zimmerman, dat maar liefst veertig leden telde. Er waren tien subcommissies om het feest te organiseren: Commissie voor Pers en Propaganda, voor het Openluchtspel, voor de Film, voor de Optocht, voor de Schoolfeesten, voor de Sport, voor de Volksspelen, voor Verlichting en Versiering, voor de Winkelweek en voor Muziek en Zang.

Historische optocht

De Commissie voor de optocht besloot een historische optocht te organiseren en om dit in goede banen te leiden, werd het Historisch Comité opgericht.

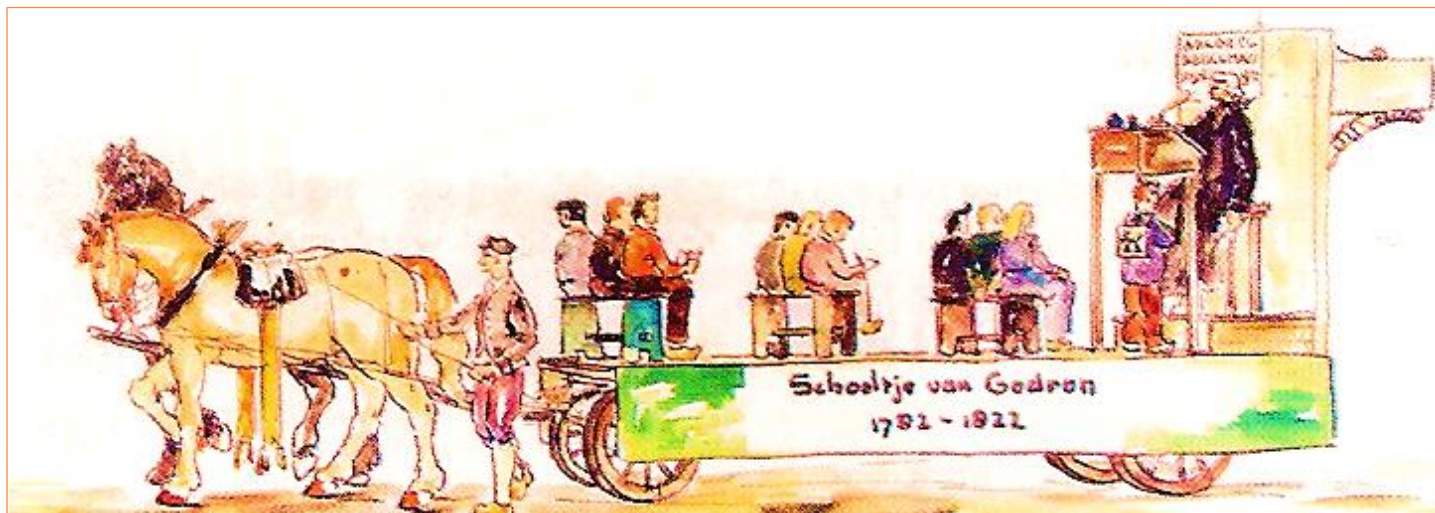
De heer H. Kerkkamp, één van de leden, had uit een oude Velpse Courant een idee opgeduikeld om de kosten te drukken. Bij de optocht in 1923, het grote voorbeeld van de heren, had de toenmalige organisatie besloten de deelnemers inschrijfgeld te laten betalen, waarvoor ze dan tevens een kostuum kregen.

Om de Velpenaren aan te moedigen in te tekenen voor de optocht had de commissie het plan opgevat een 22 meter lange tekening van de optocht in het Postkantoor op te hangen. Dat gebeurde op 10 juli 1948 met eronder een stand waar men kon intekenen.

De tekening was gemaakt door de jonge kunstenaar J.M. Germans en ingekleurd door zijn vrouw L.W. Germans-Bouthoom. Hoe feestelijk het werk ook was, de animo viel tegen. Uiteindelijk kwam het net als in 1923 op het nippertje goed.

Volgens de Velpse Courant was de optocht op 4 september 1948 een daverend succes waar duizenden en nog eens duizenden mensen op afgekomen waren.

De tekening was gemaakt door de jonge kunstenaar J.M. Germans en ingekleurd door zijn vrouw L.W. Germans-Bouthoom

Winkelweek

Dit was een speciaal programmapunt dat nog vele jaren terugkomt. Na de oorlog was het belangrijk de middenstand weer op weg te helpen.

De winkelweek duurde van 27 augustus tot en met 6 september. Iedere deelnemende winkel maakte van zijn etalage iets speciaals. In de etalage was een oranje W met een willekeurig aantal rood-wit-blauwe vlaggetjes.

Het was de bedoeling dat alle vlaggetjes in alle winkels geteld werden. Voor 8 september moest je schriftelijk je bevindingen inleveren. Voor degene die het juiste aantal wist of er dichtbij was, waren er leuke prijsjes!

Een van de adverteerders in het programmaboekje was GJJ.

Het openluchttheater

De brandstofschaarste in de winter van 1944/45 heeft velen er toe gebracht, hun geringe kolenvoorraad aan te vullen met de houten zitplaatsen uit het openluchttheater. Dankzij de medewerking van de directeur gemeentewerken, is het gelukt het theater weer bruikbaar te maken. Het wordt aangeraden een kussentje mee te brengen.

Programma:

30 augustus 19.30 uur Feestrede door de voorzitter van Velp voor Oranje gevolgd door Jubileumcantate
1 september 19.30 uur Jubileumcantate.
2 en 3 september toneelstuk 'Delvend omhoog'.

Jubileumcantate

De Jubileumcantate is een stuk in vier delen, speciaal voor deze gelegenheid geschreven. Het gaat in Vogelvlucht over het leven van Wilhelmina tot 1948.

De tekst is van J.M. de Graaf en de muziek van H.Th. Alberts bijgestaan door rustend Harmonielid H.H. Tacke.

Verlovingsfoto Koningin
Wilhelmina en Prins Hendrik

‘De cantate wordt uitgevoerd door de Velpse Zangers en Zangeressen met medewerking van de Velpsche Harmonie onder leiding van de Componist. Het leven bestaat uit een aaneenschakeling van vreugde, voorspoed, droefenis en tegenslag. Deze motieven heeft de dichter in het werk uitgebeeld.’

Men begint met een Ouverture, die het sterven van Koning Willem III uitbeeldt. (Doodsklokken beieren en een treurmars weerklinkt)

EERSTE DEEL

1989 Orkest: De troonsbestijging met alle jubelfeesten en blijdschap vormt het eerste motief.

Koor: Vorstinne leef - Vorstinne leef,
Zo klinken stem en snaren;
Dat God haar vreugd' en voorspoed geev'
En menig tiental jaren spare.
Gezegend zij een Vorstin als Zij,
Dat zingen en dat bidden wij.

1901 Orkest: Het huwelijk der Koningin met Prins Hendrik

Koor: (gezongen bij de trouwplechtigheid)
U zeeg'ne God – Hij stell' U tot een zegen,
Gezegend zij Uw hoofd, Uw hart, Uw wegen,
Uw aards – Uw eeuwig lot.
Gezegend d'echt, die U verbindt, zijn banden,
Zijn bloemen – en zijn jurk, de trouwen handen
Door God ineen gelegd.

1909 Orkest: Geboorte Prinses Juliana – spanning en verwachting bij het Nederlandse Volk.

Koor: Dierbaar lief Oranjebloempje
Bloeiend aan U moeders schoot;
Moge 't lot U gunstig wezen,

't Make U voor Neerland groot.
Vorst' lijk kind uit Nassau 's bloed
Weet, dat allen U omringen
En met blijde tonen zingen
Lief Prinsesje, wees gegroet.

Nog te klein om te bespeuren,
Hoe heel Nederland U bemint,
En getrouw d' Oranjekeuren
Met het rood-wit-blauw verbindt.
Wat uw jeugd nog niet vermoedt
Hooft Gij eens van Nederlands zonen,
Als dan klinken jubeltonen,
Kroonprinsesse wees gegroet.

1937 Orkest: Huwelijk Prinses Juliana en Prins Bernard

Koor: In d' oude lage landen stijgt thans de vreugd' ten top
Waar Neerlands kind'ren wonen
Juicht luid de feesttoon op.
De kleur'ge vlaggen zwieren van elke geveltrans,
En wapp'ren van de torens – in blijde flikkerglans.

Veel duizend stemmen zingen, 't Wilhelmus klinkt alom,
En 't veel geliefd oranje, siert jeugd en ouderdom;
De geestdrift kleurt de wangen,
Van vreugde straalt elk oog,
En vurige beden rijzen, uit ieders hart omhoog.

TWEDE DEEL – KOMMER EN VERDRIET.

1912 Orkest: Neerlands strijd tegen de ervvijand: Illustratie van storm en watersnood.

Koor: De roem van Uw doorluchtig voorgeslacht,
In Neerlands strijd met element en water;
Werd door Uwe voorbeeld: 'Nieuwe kracht',
En d'ere naam werd eens gebracht:
'Een held in ijs en baren',
'Wie God weet te bewaren'. (1861-Bommelerwaard.)

1914-'18 Orkest: Oorlogsdreiging en mobilisatie, waarin de vrolijke noot niet ontbrak: 'Humor uit het soldatenleven'.

Koor: Europa stond in vuur en vlam –

DE OVERSTROOMING IN DEN BOMMELERWAARD. JANUARIJ 1861.
Uitgegeven ten voordeele der Noodlijdenden door den Watersnood.

En oorlogswee langs onze grenzen
Maar onversaagd, dat niemand U ontnam,
Hebt Gij het oud devies toch nimmermeer gewraakt:
‘k Heb met den Heer der Heeren
‘Een vast verbond gemaakt’.

1934 Orkest: Sterven Koningin Emma en Prins Hendrik
(Het orkest laat wederom treurmars en doodsklokken horen.)

Koningin Wilhelmina spreekt vanuit Londen via Radio Oranje

Koor: Zo bleef gij eerlang eenzaam achter;
Uw Moeder legde 't edel hoofd.
En Neerlands Leeuw, die trouwe wachter,
Werd van zijn glorie meer beroofd,
Uw kring werd kleiner – toch bleef de hoop,
En Gij aanvaardde 's werelds loop.
Maar 't Volk, dat veel U zag ontvallen,
Stond hechter om uw troon geschaard,
Uw Kind was Neerlands welgevallen
En werd door Godes gunst gespaard;
Zo komt het leed – zo is er kruis,
Gespaard wordt zelfs geen Koningshuis

DERDE DEEL – STRIJD EN OVERWINNING

1940-'45 Orkest: Oorlog – Bezetting – Uitgeweken naar Engeland – Geweld en Vernietiging.
Het begin voor orkest is onheilspellend. – Verderop hoort U door het muzikale thema als het ware de bespijkerde laarzen van de bezetter klossen.

Koor: (Als een roep van het verdrukte volk)
Uit diepten van ellenden,
Roep ik met mond en hart,
Tot U, die heil kunt zenden
O, Heer aanschouw mijn smart,
Wil naar mijn smeekstem horen,
Verleen mijn gunstig' oren
Daar ik in mijn druk versmacht.

Ik blijf de Heer verwachten,
Mijn ziel wacht ongestoord,
Ik hoop, in al mijn klachten
Op Zijn onfeilbaar woord,
Mijn ziel, vol angst en zorgen,
Wacht sterker op de Heer
Dan wachters op de morgen,
De morgen, ach wanneer?

1945 Orkest: Na honger, lijden en terrorisme komt de bevrijding, de overwinning, terugkeer Landsvrouwe.
Verschillende droefgeestige momenten worden uitgebeeld door tenorhoorn en baritonsolo.

Tenslotte gaat de melodie over in het motief van de bevrijding. Aansluitend hierop weerklinken gedeelten uit het Engelse en Nederlandse Volkslied.

Koor: Moeder van Nederland, welkom geheten,
't Lijden vergeten – nu zijn we vrij.
Juichen en loven – God schonk van boven
Vrede en vrijheid – Hem danken wij.
Komt aan den arbeid nu – samen getogen,
Wonden geheeld- en tranen gedroogd.
Nederland herbouwd – en heffen we d'ogen
Op tot die God – door wie g' alles vermoogt.

VIERDE DEEL – DANKBAARHEID

1948 Orkest: Vijftig jaar Koningin van Nederland.
Herauten roepen dit grote feit om (trompetsignalen).
Het is al jubel wat weerklinkt!

Koor: Dankt, dankt nu allen God,
Met hart en mond en handen (Als na Waterloo).
Die grote dingen doet
Aan ons en onze landen.
Waar ook de troon verdween
Ons Volk bleef U getrouw,
En 't blijft door d 'eeuwen heen
Eén Prince van Nassau.

Hij d' eeuwige rijke God
Die U steeds in dit leven,
In voorspoed en in druk,
Zijn wijsheid heeft gegeven;
Nu Gij de troon verlaat
Hij make van Uw kind,
Een Koningin als Gij.
Door heel uw volk bemind.

Orkest: Tussenspel

Koor: O God, die droeg ons voorgeslacht
In nacht en stormgebruis,
Bewijs ook ons Uw trouw en macht,
Wees eeuwig ons tehuis.

Terugkomst van Koningin Wilhelmina in Zeeland

O God die droeg ons voorgeslacht
In tegenspoed en kruis,
Wees ons een gids in storm en nacht,
En eeuwig ons tehuis
Amen.

Ter versterking van het orkest wordt belangeloos door leden van de Rosendaalsche Kapel medegewerkt.

Delvend omhoog

“De Toneelcommissie heeft de heer Slempekjes bereid gevonden het stuk ‘Delvend omhoog’, dat hij geschreven had voor de opening van het Openluchttheater, in 1934 te bewerken voor deze gelegenheid.

De schrijver heeft zijn stuk over de geschiedenis van Velp uitgebreid, om ook de gebeurtenissen die tussen 1934 en 1948 plaatsvonden, uit te beelden.

Onze commissie is van mening dat hij daarin wonderwel geslaagd is. De commissie rest de wens uit te spreken dat veel bewoners uit Velp en omstreken naar het Openluchttheater zullen komen om de geschiedenis van de laatste 150 jaar in Vogelvlucht te aanschouwen!"

Verlichting en versiering

Vijf lange bezettingsjaren is het ons slechts sporadisch mogelijk geweest in de eigen huiskamer of in besloten kring iets te gedenken. Laten we daarom nu ter gelegenheid van dit zeldzame jubileum, door vlaggen, versiering, alles wat daar maar voor in aanmerking komt, onze feestvreugde naar buiten uitdragen. Zodat overduidelijk blijkt de waarheid van de oude leus:

‘NEDERLAND EN ORANJE ZIJN ÉÉN’

De sprookjesachtige verlichting van het Villapark, door middel van vetpotjes, welke in 1947 duizenden kijkers trok, zal wegens gebrek aan lichtjes slechts eenmaal mogelijk zijn. En wel op maandag 6 september.

Verder heeft de commissie op het programma de verlichting van de R.K. en de Geref. Kerk door middel van schijnwerpers en verlichting van een bloemenkroon op de Achtsprong.

Volksspelen

Er werden op drie dagen Volksspelen gehouden en wel: Zaterdag 28 augustus op de Dr. Van der Feltzlaan

Ringrijden per dogkar

Ringrijden per paard

Ringrijden per fiets

Op De Heuvel

Mastklimmen voor heren vanaf 16 jaar

Stoelendans voor dames vanaf 20 jaar

Maandag 30 augustus

Race voor bak- en transportfietsen.

De bakfietsen moesten tweemaal de route afleggen, de transportfietsen driemaal.

Dinsdag 31 augustus op De Heuvel:

Hardlopen met hindernissen, jongens 14-20 jaar

Ezeltje rijden, jongens 14-20 jaar

Kuipsteken, jongens en meisjes vanaf 14 jaar

Boegsprietlopen, jongens en meisjes vanaf 14 jaar

Sport bij de Jubileumfeesten

Verder staat er nog veel sport op het programma Jeugdtoernooi V.V.O. op de Pinkenberg en De Delhoeve.

Wandelmars door Velp, door de Velpse Sport- en Jeugdorganisaties. Prins Bernhard-estafette.

Gymnastiekdemonstraties door leden van Vaardig en Sterk en Virtus in het Villapark.

De Aubade

Vrijdag 3 september was er een aubade waar behalve het Wilhelmus en Ons Gelderland een speciaal lied ten gehore werd gebracht.

1898 – Oranje en Neêrland – 1948

(Wijze: Wij willen Holland houden.)

Oranje en Neêrland juichen

De blijde dag is daar,

Want onz' geliefde Koningin

Regeert thans 50 jaar.

Wij brengen daarom hulde

Aan Nederlands Vorstin,

Lang leve Wilhelmina.

Ons aller Koningin!

Een lange tijd van vrede

Heeft Zij ons geregeerd,

Maar ook in donkere dagen

Het bruut geweld gekeerd.

Zij schonk ons allen vrijheid,

Haar leiding was gewin,

Lang leve Wilhelmina,

Ons aller Koningin.

De liefde tot Oranje
Die maakt Neêrland groot,
Zij deed ons trouw volharden
Ook in de grootste nood.
Wij scharen ons eendrachtig
Om 't Koninklijk Gezin,
Lang leve Wilhelmina,
Ons aller Koningin!

J.t.B.

Zaterdag 4 september is er om 8.30 uur een rondgang van de Huissense Vendelzwaaiers gevolgd door hun optreden op De Heuvel.

Feest op 5 mei

Regelmatig organiseerde Velp voor Oranje ook een feest op vijf mei.

Zo was er, in 1949 en 1952, een avondprogramma in het N.H.V. Gebouw in de Stationsstraat.

Jubileumfeesten Velp voor Oranje

Het 60-, 70- en 75-jarige jubileum werden uitbundig gevierd. Het 60-jarig feest was vanaf 30 april tot en met 8 mei 1958.

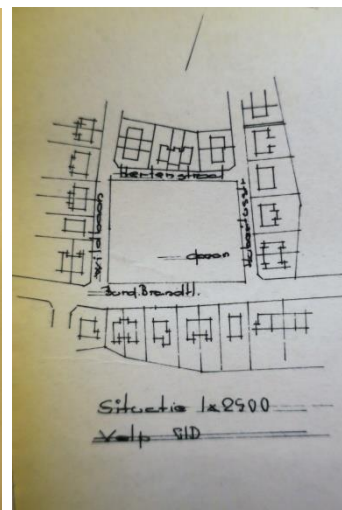
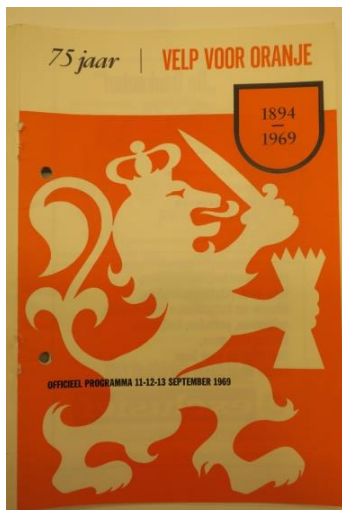
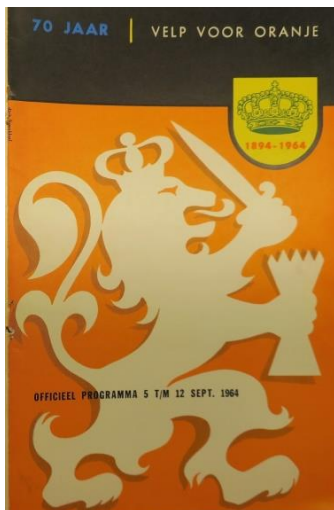

Het **70-jarig jubileum** werd van 5 tot en met 12 september 1964 gevierd

Bij deze gelegenheid ontvangt Velp voor Oranje felicitaties van de voorzitter van de Federatie van Oranjeverenigingen in Nederland, de heer M.A. Smeenk en van de voorzitter van de Bond van Oranjeverenigingen in de Gemeente Rheden, Mr. W. Ellens.

Er is weer als vanouds een feestprogramma waar veel verenigingen en de scholen aan mee doen.

Bijzonder in dit programma is dat er veel muziek in zit zoals een avond met volkszang met medewerking van Kunst aan het Volk op het Burgemeester Brandtplein.

Willy Alberti

De Velpse Harmonie, o.l.v. dirigent H.Th. Alders en de Velpse Accordeonvereniging o.l.v. dirigent G. Smit.

De programmaboekjes van het 70- en 75-jarige jubileum hebben een op elkaar lijkende kافت met een strijd-bare leeuw.

Het **75-jarig jubileum** heeft een heel eigen programma, deze keer geen kinder- en volksspelen maar een dubbel zeskamp net als toen op de TV werd getoond. Op het Burgemeester Brandtplein worden tribunes gebouwd. De feestcommissie is al een jaar bezig met de voorbereidingen, ondersteund door medewerkers van de NCRV-televisie die veel ervaring hadden met deze vijf- en zeskampen. 'Dick van Bommel, Ton Maaren en Piet Hooy, we zullen niet licht vergeten wat

u voor dit jubileum heeft gedaan.' Aldus het bestuur. De muziekverenigingen uit Velp werken ook weer mee. Als extra attractie zijn de laatste avond de 'Limburgse Jagers' aanwezig met muziek en de 'Rollende Rijders' met een show van Russische, Amerikaanse, Griekse en Hongaarse dansen.

Naast deze jubileumfeesten was er altijd een feestprogramma op Koninginnedag, op 4 mei een herdenkingsavond en op 5 mei Bevrijdingsdag viering!

Dit waren voorlopig de laatste grote jubileumfeesten!

Velp voor Oranje 1974 - 2000

Koninginnedag

In 1974 bestaat Velp voor Oranje 80 jaar. Er wordt geen Jubileumfeest gevierd; de drie bestuursleden die nog over zijn, organiseren op Koninginnedag alleen nog Kinderspelen rond de vijver in het Villapark. Tijdens de troonswisseling op 30 april 1980 meldt de nieuwe Koningin Beatrix dat 30 april Koninginnedag blijft. Dit ter ere van haar moeder en omdat ze zelf midden in de winter - januari - jarig is.

In 1987 is er een speciaal programma op Koninginnedag op 30 april ter gelegenheid van het 50-jarig huwelijk van Hunne Koninklijke Hoogheden Prinses Juliana en Prins Bernhard der Nederlanden. Het programma begint om 8.00 uur met klokluiden, waarna om 10.00 uur de opening is op Den Heuvel met een concert van de Velpse Harmonie, straattekenen en gymdemonstraties.

Om 11 uur poppenkast en de start van de rijwielpuzzelrit. Vanaf 13.00 uur Volks- en Kinderspelen in het Villapark, waar om 13.30 uur de Stratenloop start.

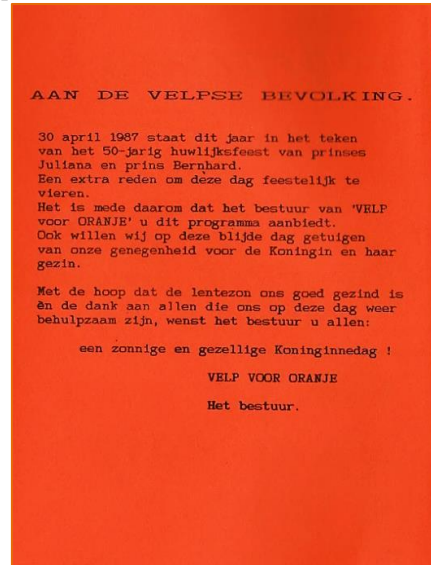
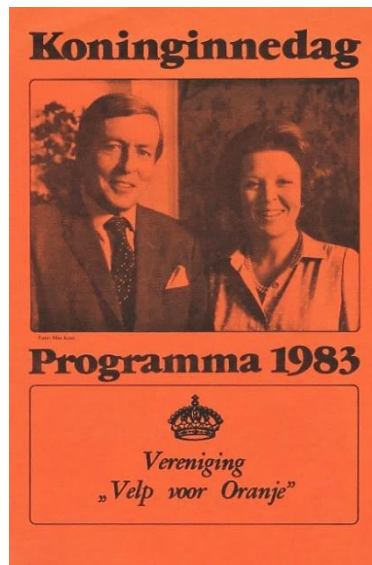
Om 14.30 uur het Vogelschieten in het Ossendal.

Om 16.15 uur balspuitwedstrijden op het Burg. Brandtplein. Er strijden 4 ploegen.

Om 18.00 uur is het feest afgelopen!

Aan het sinds 1946 bestaande Herdenkingsmonument wordt een Vrijheidsklok toegevoegd in 1992.

Velp voor Oranje 100 jaar in 1994

Meer dan een receptie is er niet geweest voor het honderdjarig jubileum voor zover we weten. Natuurlijk wel een programma op Koninginnedag.

Einde Kermisloze periode

In 1995 wil het gemeentebestuur van Rheden de bijdrage aan de verschillende Oranjefeesten in de verschillende dorpen afschaffen.

Sinds de gemeente Rheden ruim 10 jaar geleden besloot dat er in Velp geen geschikte locatie was voor de jaarlijkse Kermis, ontvingen beide Velpse Oranjeverenigingen (Velp voor Oranje en Velp-Zuid) elk f 5.500, -- 'bij wijze van pacht'. De Kermis werd in Velp altijd georganiseerd door Velp voor Oranje en later in samenwerking met Oranjevereniging Velp-Zuid. Totdat die samenwerking wat stroef verliep en er klachten kwamen van bewoners rondom sporthal De Dimpel en het voormalige Vlashofterrein, waar de Kermis om en om werd gehouden. Tien Kermisloze jaren volgden. Maar met de financiële bijdrage van de gemeente en de donaties van burgers konden Oranjefeesten wel doorgang vinden.

Kermis weer terug in Velp

VELP - Na negen jaar werd afgelopen weekend weer een oude traditie in ere hersteld in Velp. De kermis was weer terug. Voor het winkelend publiek was het wennen, op het Vlashofplein was even geen parkeerterrein te vinden, maar voor kermisliehebbers was het genieten geblazen. Draaien in het reuzenrad, botsauto's of de inktvis, griezelen in het spookhuis, genieten van een overheerlijke suikerspin, alles kon op deze Velpse kermis. De opbrengst van dit weekend was voor de beide Velpse oranjeverenigingen. (foto Marc Pluim)

Kermis is terug op de Vlashof

In 1996 is de Kermis weer terug. Het gemeentebestuur had laten weten dat de nieuw aan te leggen parkeerplaats op De Vlashof zou worden bestemd tot 'evenemententerrein' en dat de Kermis weer georganiseerd kon worden. Draaien in het reuzenrad, botsauto's of een heerlijke suikerspin, het was weer mogelijk. De opbrengst is voor de beide Oranjeverenigingen. Dus zijn de feesten gered! 'Koninginnedag in Velp druk maar gezellig' stond dat jaar in de krant. Zo'n 15000 bezoekers kwamen naar Velp om daar het Oranjefeest te vieren. Voor het eerst waren de winkels open. Op de Rozendaalselaan organiseerde Velp voor Oranje de Koninginnedagmarkt, een kunst-, antiek- en rommelmarkt waarvoor ze scholen, verenigingen, hobbyïsten en muzikanten had uitgenodigd. Deze markt vormde een verbinding tussen het centrum, waar de winkeliersvereniging een Braderie organiseerde, en het Burgemeester Brandtplein, waar Velp voor Oranje de traditionele Kinderspelen had opgezet. Nieuw waren de Oranjespelen. Vijf Velpse verenigingen streden om de trofee en vijfhonderd gulden voor de clubkas. Voetbalvereniging DVOV was de winnaar.

Koninginnedag 1997

Velp voor Oranje zorgt voor een veelzijdig programma kopt de krant! Dit jaar zorgt de Buurtvereniging Burgemeester Brandtplein voor de eerste keer voor een kinder-

Huur een kraam op Koninginnedagmarkt

VELP - Voor de Koninginnedagmarkt aan de Rozendaalselaan kan iedereen een kraam of grondplaats huren. Veel verenigingen en particulieren die vorig jaar present waren, hebben alweer een kraam gehuurd. Omdat de Rozendaalselaan dit jaar voor het verkeer wordt afgesloten, zijn er nog meer mogelijkheden voor bijvoorbeeld verenigingen om presentaties te houden. Er is nog een aantal plaatsen beschikbaar. Particulieren, verenigingen, scholen, kortom, iedereen is welkom. De kosten van een grondplaats bedragen f 15,— en een kraam kost f 35,—. Muzikanten mogen (gratis) tussen de kramen gaan staan maar moeten zich wel vooraf opgeven. Inlichtingen zijn te verkrijgen bij: Velp voor Oranje, tel.: 026 - 361 06 00 (G. Hengeveld-de Jong) of 026 - 364 30 16 (E. Westerbroek), faxnummer is: 026 - 362 99 50.

rommelmarkt en de kinderen kunnen ook nog geschminkt worden. Bovendien komen er pony's van de ponyclub de Posbankruiters.

Het Vrouwen Vocaal Velp en het Velpse Middagkoor verzorgen optredens bij de Beukenhof. Het feest wordt swingend afgesloten. Voor de derde keer door de Big Band van de Politie Gelderland Midden.

De politie Big Band regio Midden Gelderland verzorgt op 30 april een concert in Velp.

Foto: Rob Sui

Politie Big Band regio Gelderland Midden verzorgt concert

Extra politie-inzet op Burgemeester Brandtplein

Beatrix 60 jaar 1998

Velp voor Oranje viert de 60ste verjaardag van de Koningin met de schoolkinderen. Kleurplaten worden in de krokusvakantie in de bieb tentoongesteld. En er is een opstelwedstrijd met als onderwerp 'Koninginnedag'. De winnende opstellen worden gepubliceerd in het 'Velps Weekblad'. En op de verjaardag van Beatrix trakteert Velp voor Oranje alle basisschoolleerlingen op sinaasappels.

Prijswinnaars kleurwedstrijd

Prethuis Weekend 24-4-'98

Kinderen over Koninginnedag

Koninginnedag. De koningin stond op. Ze ging zich aankleden. Toen ging ze naar de eetzaal. Ze vroeg aan de ober of ze een hamburger met cola mocht. Ja, uwe majesteit. Ze vroeg aan haar zoon of hij de paarden aan de koets vast wilde maken. Toen stapte ze in de koets. Maar ze was iets vergeten. Ze was vergeten haar hoed op te doen. Maar dat was niet zo erg. Nu konden de mensen haar kapsel zien. Toen ze bij het eerste huis kwam zag ze Kasper en Stas. En er was een wedstrijd wie het liefste tegen haar deed. Kasper en Stas hadden de tweede prijs gewonnen. Ze waren er blij mee. Prins Claus had de eerste prijs gewonnen.

Kasper van Laarhoven en Stas van der Lee

Enthousiast bestuur houdt Oranjevereniging jong

De Koninklijke Vereniging 'Velp voor Oranje' bestaat al sinds 1894 en is nog steeds springlevend. Dit is de kop van een krantenartikel van 24 april 1998.

Na een moeilijke periode, zo'n vijftien jaar geleden, is de vereniging met een enthousiast bestuur jaarlijks druk in de weer om Velp een volwaardig programma te bieden. Een aantal bestuursleden zijn al erg lang bij de vereniging.

Wij zijn er voor de hele Velpse bevolking

● De drie enthousiaste bestuursleden van Velp voor Oranje, van links naar rechts: Henk Hankel, Gety Hengeveld en Hans Driesen.

Henk Hankel, Gety Hengeveld en Hans Driesen werden geïnterviewd en vertelden: *'dat ze de laatste jaren proberen een programma te bieden voor alle lagen van de bevolking inclusief leuke kinderactiviteiten'* *'Wij merken dat Koninginnedag weer leeft in Velp door het brede programma, dat wij de bevolking aanbieden.'*

De inbreng van Gety Hengeveld is belangrijk volgens de andere bestuursleden. *'Gety is sinds 1994 bestuurslid en heeft veel nieuwe onderdelen bedacht en is zeer actief in het leggen van contacten met verenigingen, instellingen, sponsors en met het organiseren van de Koninginnedagmarkt'*

Het Koninginnedag-programma mocht er weer wezen met veel dezelfde onderdelen, maar dit jaar werd extra aandacht besteed aan 'Klub Bosna' die geld inzamelde voor een weeshuis in Tuzla. Ze verzorgden ook de catering met eigengebakken koekjes en hapjes.

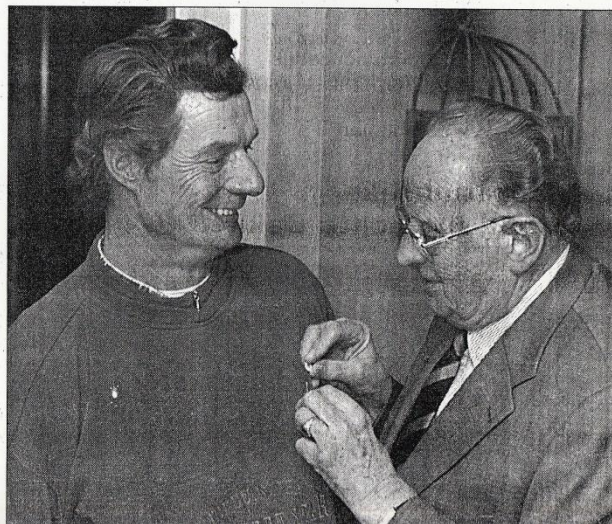
Bovendien trad het Bosnische orkest 'Behar' op. Koninginnedag in Velp werd afgesloten met een concert door Euroregio Brassband uit Borne in de muziektent.

Balkanmuziek op Koninginnedag

VELP - Bosnische orkesten treden op ten behoeve van weeskinderen in Bosnië en Herzegovina. Koninginnedag in Velp wordt voor de Bosnische vereniging 'Klub Bosna' een onvergetelijke en drukke dag. Alle leden zetten zich vanaf nu in om heel veel geld binnen te halen voor een weeshuis in Tuzla.

Geluk al kwart eeuw oranje

Onderscheiding voor Ruud Geluk 1999

Het jaar 1999 begon goed. In februari op de eerste vergadering van Velp voor Oranje dat jaar, werd Ruud Geluk, de Velpse 'man met de cowboyhoed' in het Oranjesonnetje gezet. Op deze bijzondere bestuursbijeenkomst verraste voorzitter Hans Driessen hem met een bijzondere speld en burgemeester Koek met een speciale stropdas. Toen Ruud Geluk zich vijftientwintig jaar geleden bij Velp voor Oranje (V.v.O.) aansloot, ging het deze vereniging niet voor de wind. V.v.O. deed een oproep voor bestuursleden, een echte noodkreet. Hij is toen naar een bijeenkomst gegaan en heeft zich aangemeld. Een kwart eeuw later, nu hij zijn jubileum viert, hangt de vlag met oranje wimpel er heel anders bij, constateert Geluk.

Velleper Koninginnedag zonnig en supergezellig

Velpse weekblad

VELP - Veel Velpenaren, maar ook mensen uit de regio, kwamen vorige week vrijdag, Koninginnedag, naar Velp. Zij bezochten de braderie, de vrijmarkt op de Rozendaalselaan, de aubade op De Overtuin, de kinderspelen op het Burg. Brandtplein en alle andere activiteiten die waren georganiseerd door Velp voor Oranje en de Stichting Promotie Centrum Velp.

De dag begon met de aubade, burgemeester Koek sprak de aanwezigen toe en wensde iedereen een fijne dag toe, net als de voorzitter van Velp voor Oranje, de heer H. Driessen. Nadat de aanwezigen onder begeleiding van Kunst aan het Volk, Marching Band Velp en de Velpse Harmonie het Wilhelmus zongen, lieten de kinderen maar liefst 800 oranje ballonnen los, die een weg zochten in de staalblauwe lucht. Ruim 300 kinderen gingen vervol-

De opening van Koninginnedag op De Overtuin. De kinderen mogen eindelijk de ballonnen laten loslaten (foto Marc Pluim).

In de krant van 5 mei 1999 stond het volgende: 'Veel Velpenaren, maar ook mensen uit de regio, kwamen vorige week vrijdag, Koninginnedag, naar Velp. Zij bezochten de braderie, de vrijmarkt op de Rozendaalselaan, de aubade op De Overtuin, de kinderspelen op het Burg. Brandtplein. Na het Wilhelmus lieten de kinderen maar liefst 800 oranje ballonnen los. Op de Rozendaalselaan was het enorm druk en op het Burgemeester

Brandtplein waren 660 kaartjes verkocht voor de kinderspelen. Klub Bosna stond met een stand op de vrijmarkt en verkocht hapjes en drankjes. De ruim duizend gulden, die daarmee verdiend zijn, gaan naar Kosovo.

'Het was weer een heerlijke dag, zonder wanklank. We zijn erg tevreden over deze Koninginnedag', aldus een enthousiaste mevrouw Hengeveld een bestuurslid van Velp voor Oranje. Een mooie afsluiting van de 20ste eeuw voor de Vereniging Velp voor Oranje

KONINGINNEDAG KRIJGT STAARTJE

Burgemeester Koek naar Bosnië?

RHEDEN - De activiteiten van Klub Bosna, vorig jaar tijdens Koninginnedag in Velp, kregen dit jaar een bijzonder staartje. De Gemeente Rheden heeft het initiatief genomen om, samen met haar partnergemeentes Cheb (Tsjechië) en Burgdorff (Duitsland) te helpen bij de opbouw van de stad Fojnica, 50 km ten noordwesten van Serajewo.

Velp voor Oranje 2000 – 2019

Oranjevereniging wordt Stichting

In de loop van het jaar 2000 besluiten de – nog maar weinige – leden van de Oranjevereniging dat het verstandiger is om Velp voor Oranje voort te zetten als stichting. Daarmee is de organisatie minder kwetsbaar. In de Statuten blijft de naam ‘Oranjevereniging Velp voor Oranje’ gehandhaafd en de doelstellingen blijven ongewijzigd. Aan het logo wordt een zinnetje toegevoegd: Stichting sinds 2000.

Velp voor Oranje

Vereniging sinds 1894
Goedgekeurd bij Koninklijk Besluit
Stichting sinds 2000

Eerder dat jaar is Oranjevereniging Velp-Zuid opgeheven, na het overlijden van hun voorzitter Jan Lamberts, alias ‘Jantje van Velp’. Voorheen en ook in de toekomst is het uitgangspunt van Velp voor Oranje om festiviteiten te organiseren die gratis of makkelijk toegankelijk zijn voor ‘alle Velpenaren’.

Kermis

Velp voor Oranje is financieel afhankelijk van de pacht van de Kermis en de bijdragen van donateurs en sponsors. Vanaf 2001 valt de volledige pacht van de Kermis toe aan Velp voor Oranje. In de afgelopen jaren werd die gedeeld met Oranjevereniging Velp-Zuid, maar de organisatie van de ‘nieuwe’ Kermis op de Vlashof werd al volledig uitgevoerd door het bestuur van Velp voor Oranje (= contracten afsluiten met Kermisexploitanten,

aanvragen vergunningen/verkeersmaatregelen, contacten met omwonenden, toezien op naleving van regels, uitdelen van gratis Kermismunten op alle Velpse en Rozendaalse scholen etc.).

Kermis voor gehandicapten

Bij het afsluiten in 2006 van een nieuw contract met een nieuwe Kermisorganisator – fa. Nico Sterrenberg – bedingt het bestuur om één middag te bestemmen voor gehandicapte bewoners van Velp. Dat blijkt een groot succes. Tientallen bezoekers komen met busjes en begeleiders of lopend naar de Kermis. Vrijwilligers van Buurtvereniging Daalhuizen-Oost en studenten van Hogeschool Larenstein begeleiden de enthousiaste jongeren en ouderen in de diverse attracties. Die draaien langzamer en de muziek staat zachter.

Velp voor Oranje trakteert op drinken en Nico Sterrenberg op verse oliebolletjes. En ieder jaar opent de burgemeester deze bijzondere middag en draait vervolgens ook mee in de attracties.

Herdenken en vieren 1940-1945

De Dodenherdenking op 4 mei wordt al sinds 1946 georganiseerd door een Velps comité, waar ook de voorzitter van Velp voor Oranje deel van uitmaakt.

Het 4 Mei Comité Velp nodigt ieder jaar bijzondere sprekers (en ook musici) uit voor de bijeenkomst in de

Hans Driessen en de burgemeester bij het ingebruikneming van de vuurschaal

Parkstraatkerk. De aansluitende Stille Tocht wordt voorafgegaan door tamboers van Drum- en Showfanfare Mr. H.M. van der Zandt, roffelend op hun omfloerste trommels. De Oranjevereniging organiseert vooral de praktische zaken bij het Herdenkingsmonument in het Villapark. Daar worden kransen en bloemen gelegd door Velpse maatschappelijke organisaties en de laatste jaren ook door tientallen jongeren en kinderen in aanwezigheid van vele honderden Velpenaren. Toenmalig voorzitter van Velp voor Oranje Hans Driessen zorgde – met donaties van diverse organisaties – dat bij het monument een klok op een klokkenstoel werd geplaatst.

En bij zijn afscheid als voorzitter bood hij een vuurschaal aan, waarin ieder jaar tijdens dodenherdenking de Vrijheidsvlam brandt

2000

Op 5 Mei, de Nationale Bevrijdingsdag, werden in Velp de laatste jaren geen festiviteiten georganiseerd. Maar in het jaar 2000 begint Velp voor Oranje daarmee heel voorzichtig. Er is o.a. een optocht met versierde fietsen, een balspuitswedstrijd en een Oldtimerrit.

2005 – 2010 – 2015

Vanaf 2005 wordt de Bevrijding van Velp gevierd op of rond de dag dat Velp daadwerkelijk werd bevrijd, in 1945: 16 april. Dat heeft een aantal voordelen: de scholen hebben dan nog geen vakantie (rond 5 mei zijn alle

VELP

65 JAAR

BEVRIJDING

1945 - 2010

vrijdag & zaterdag
16 / 17 april

Programma
alles gratis te bezoeken

16 april 8.00 u. Klok luiden Herdenken en bloemen leggen 11.00 u. Herdenken - Bevrijding vieren <i>Toespraken burgemeesters Rheden en Rozendaal</i> 19.30 u. Herdenkings- en Bevrijdingsconcert <i>vrij toegang</i> <i>m.m.v. Drs. K. Eldering, Harmonie Unisono Velp</i> 20.00 u. Lampionoptochten <i>m.m.v. Drum- & Showfanfare Mr. H.M. van der Zandt en Malletkorps Unisono</i> 20.30 u. aankomst Fredericusschool, Emmastraat 20.50 u. vertrek gezamenlijke Optocht naar Vuurwerk 21.30 u. Vuurwerk	Villapark / Vijverlaan Monument Egmondstraat Villapark / Vijverlaan R.K.-kerk- Emmastraat v.Heeckerenstraat + Enklein Oranjestraat / Koningin Beatrixstraat
17 april 9.30 u. Fietsen versieren met Velpse Woudloopers 11.00-12.00 u. Jazzorkest van Koninklijke Rosendaalsche Kapel 12.00 u. Plechtigheid met o.a. toespraak Burgemeester Rheden Optocht Historische Legervoertuigen/Keep Them Rolling <i>The Starforth Highlanders of Holland, Drum- en Showfanfare Mr. H.M. van der Zandt, March- en Showband Rheden, Malletkorps Harmonie Unisono Velp</i> <i>Route: Vijverlaan, Hoofdstraat, Ommerschellalaan, Kerkakke, Larenstein</i> 12.30-13.45 u. The Starlight Sisters + Oldtimers uit jaren '40-'45 14.00-15.30 u. Bevrijdingsconcert <i>vrij toegang</i> Politie BigBand Gelderland-Midden <i>Glenn Miller muziek</i>	De Overtuin Muziektert / Villapark Bevrijdingsmonument Villapark vertrek: Villapark/Vijverlaan De Overtuin Hogeschool Larenstein
16 april-13 mei Tentoonstelling Verzetkinderen en foto's Bevrijding Velp <i>Doorloperse filmvoorstelling dagelijks 10-16 u</i>	
21 april: 15 en 20 u. Dia's Bevrijding Velp door Jan Egberts. Gratis kaarten bij Boekhandel Jansen & de Feijter 26 april: 20 u. Lezing 'Nederland bevrijd' door Gerjan Heij entree € 2,50	
Vanaf 16 april: 60 foto's van Bevrijding van Velp in ruim 40 winkelslagen in Centrum van Velp ORGANISATOR: Rijkswijk Velp voor Oranje. SPONSORS: Stichting De Gebrüen van Velp, Raad van Kerken Velp-Rozendaal, Vrijheid, Hogeschool Larenstein, Oudheidkundige Kring, Rheden-Rozendaal, Gelderse IJzerhand, A&T repro, Stichting Promotie Centrum Velp, Stichting Merende cultuur, Kennisorganisator Stenenberg en gemeenteraad Rheden en Rozendaal	

scholen dicht), leden van Keep Them Rolling (antieke legervoertuigen) hebben dan geen andere afspraken en kunnen in grote getale naar onze gemeente komen voor een indrukwekkende Bevrijdingsoptocht en tot slot: Velpenaren kunnen op 5 Mei de groots opgezette festiviteiten in Arnhem en elders in het land bezoeken.

In 2005, 2010 en 2015 verschijnen speciale Bevrijdingskranten van de Regiobode, in samenwerking met Velp voor Oranje.

In grote lijnen zijn de programma's van herdenkingen en vieringen in die jaren dezelfde: **16 - 18 april**

- Bloemlegging bij Bevrijdingsmonument in de Egmondstraat
- Klokkluiden bij Herdenkingsmonument in Villapark
- Herdenking met ca. 250 leerlingen van Velpse en Rozendaalse basisscholen bij Herdenkingsmonument
- Bevrijdingsoptocht met historische militaire voertuigen uit 1940-1945 van 'Keep Them Rolling', doedelzakspelers "The Seaforth Highlanders of Holland, The Starlight Sisters" en diverse muziekkorpsen.
- Bevrijdingsconcerten in de aula van Hogeschool Larenstein en R.K.-kerk in Emmastraat
- Fototentoonstellingen over de Bevrijding van Velp
- Vuurwerk

In 2015 wordt het Monument voor moedige mensen in WO2 onthuld. Het is een burgerinitiatief na het verschijnen van het boek 'Verborgenen in Velp – nooit vertelde verhalen over moed, verzet en onderduikers' dat Velp voor Oranje in 2013 uitgaf.

Later in dat jaar worden twee gebrandschilderde Bevrijdingsramen onthuld in de Grote Kerk in de Kerkstraat. Ook een burgerinitiatief. Bestuursleden van Velp voor Oranje zijn betrokken bij allebei de projecten.

Boeken

In 2005, 2006 en 2013 fungeert Velp voor Oranje als uitgever van de boeken: Velp en de Oorlog – 1940-1945, heruitgave van boek uit 1946, auteur Steven Jansen; Herinneringen aan de Bevrijding van Velp. Verborgenen in Velp – nooit vertelde verhalen over moed, verzet en onderduikers, auteur Gety Hengeveld.

KONINGINNEDAG wordt KONINGSdag

Vanaf 2000 bestaat het Koninkinnedagprogramma steeds uit dezelfde componenten: zie bijgaand programma uit 2000. Sinds 2015 worden geen ballonnen meer opgelaten bij de Aubade (milieuoverwegingen), maar worden postduiven losgelaten in samenwerkingen de Postduivenvereniging Velp-Zuid.

De Koninginnedagmarkt, gestart in 1994, is een groot succes. Met de meer dan 200 kramen, die worden

Kunstenares Yvon van Wordragen bij het door haar gemaakte bronzen beeldje 'Het Ondergedoken Kind'.

Van der Zandt bij de Aubade

PROGRAMMA Velp voor Oranje 29 APRIL 2000

Vereniging opgericht in 1894
Goedgekeurd bij Koninklijk Besluit

KONINGINNEDAG

8.00 uur Feestelijk luiden van de kerkklokken

10.00 uur **AUBADE, VLAG HIJSEN, BALLONNENWEDSTRIJD**
Plaats: De Overtuin
Toespraak door wethouder A. Lammers
Medewerking van de Velpse muziekverenigingen: "Kunst a/h Volk", "Marching Band Velp", "Mr. H.M. van der Zandt", "Velpse Harmonie" en de Scoutinggroepen "De Velpse Woudloopers en De Olmen" en "De Markesteengroep".

Aansluitend:
11.00 uur **POPPENTHEATER "KIEREWIET"**, De Overtuin
11.30 uur **PRIJSUITREIKING** straattekken.

10.00 - 17.00 uur **KONINGINNEDAGMARKT** op de Rozendaalselaan
Antiek-, rommel- en stekjesmarkt. Kunst- en hobbymarkt.
(Aanmelden: Gemeentelijk Service Centrum Velp, tel. 3619616)
Presentatie en demonstraties verenigingen.
Concert: "Velpse Harmonie" van 10.45 - 12.45 uur
Terras: actie t.b.v. Vluchtelingenwerk
Ponyrijden 14.00-16.00 uur
Ritjes met Jan Plezier, Draaiorgel.

BRADERIE in Emmastraat,
KRATTENSTAPELEN op De Overtuin en
WK-VOETBALSPEL in Oranjestraat. Organisatie: Promotie Centrum Velp

14.30 uur **VOGELSCHIETEN** (houten vogel op stok)
Plaats: Ossendal Organisatie: Velpse Vogelschutters Vereniging

13.30 - 16.30 uur **FEESTTERREIN: Burgemeester Brandtplein**
KINDERSELEN, KINDERROMMELMARKT, OPEN PODIUM
Kinderdraaimolen, Oudhollandse spelen en Ballenbad etc. (spelkaart f2,50)
Kinderrommelmarkt. Organisatie: Buurtvereniging (ter plaatse aanmelden: f5,-)
Muziek: Open Podium – optreden diverse muziekgroepen o.a. "Mr. H.M. van der Zandt"-vereniging, Lino- en streetdance demonstraties, Karaoke, Musicaleskoor e.v.a.
Gezellig terras, verzorgd door Voetbalvereniging "Olympia". Italiaanse tjscocker.

20.00 uur **VILLAPARKCONCERT**
"The Music Town Jazzband" uit Zevenaar (Jazz, Blues, Dixieland)
Plaats: muziek tent, in de vijver van het Villapark.
Toegang gratis. Gezellig terras.

bemand door Velpenaren en andere particulieren uit omliggende dorpen, is het een van de grootste publiekstrekkers in de gemeente Rheden met ruim 30.000 bezoekers. Het is bovendien de grootste particuliere markt in Oost-Gelderland. Het Villaparkconcert in de Vijverlaan is sinds vele jaren het traditionele slot van Koninginnedag/Koningsdag.

Honderden Velpenaren ontmoeten elkaar en drinken een drankje dat wordt geserveerd door leden van studenten vereniging Arboricultura (Van Hall Larenstein) en luisteren naar een Jazzorkest dat in de Muziektent speelt.

2013 Inhuldiging Koning Willem-Alexander

Het bestuur van Velp voor Oranje besluit om op 30 april 2013 de dag van de inhuldiging van Koning Willem-Alexander, een aangepast programma te organiseren, zodat iedereen op de TV de plechtigheden kan volgen. Na de officiële inhuldiging in Amsterdam is er wel een Aubade in Velp met de burgemeester en wordt 'Het Koningslied' gerepeteerd. 's Avonds zullen honderden Velpenaren in het Villapark meezingen als het lied 'in heel Nederland' tegelijk wordt gezongen en in een rechtstreekse tv-uitzending aan de nieuwe Koning wordt gepresenteerd als een 'Nationale Zanghulde'.

In het Villapark staat een groot Tv-schermbestel en zijn luidsprekers opgehangen. Zie de reportage die Rheden. Nieuws.nl daarvan maakte:

Koning Willem-Alexander, koningin Máxima en de prinsessen Catharina-Amalia, Ariane en Alexia op het balkon

<https://rheden.nieuws.nl/nieuws/25030/velp-zingt-koningslied-uit-volle-borst-mee/>

Het Nationaal Comité Inhuldiging kent – als blijk van waardering voor de bijzondere festiviteiten die worden georganiseerd – een ‘Oranje Strik’ toe aan Velp voor Oranje en Drum- en Showfanfare Mr H.M. van der Zandt. De laatste vanwege hun muzikale tournee op zondag 28 april langs alle bejaarden- en verzorgingstehuizen op uitnodiging van Velp voor Oranje.

Na het uitreiken van de 'Oranje Strik' door de burgemeester op het gemeentehuis.

Ter gelegenheid van de inhuldiging krijgen alle Velpse schoolkinderen een speciaal voor Velp voor Oranje ontworpen mok met de afbeeldingen van de nieuwe Koning en Koningin. De gemeente Rheden biedt elk dorp een Koningslinde aan. Slechts één dorp komt in aanmerking voor een ‘Koninklijk hekwerk’ eromheen. En dat wordt Ellecom. Velp voor Oranje weet enkele sponsors te vinden en laat een hekwerk smeden in de vorm van een kroon en laat dat plaatsen om de geschonken Koningslinde, midden in het dorp, op de hoek van de Hoofdstraat en de Oranjestraat.

Met de onthulling van deze kroon op 3 mei komt een einde aan bijna twee weken festiviteiten rondom de inhuldiging van de Koning dat was begonnen met het plaatsen van het ‘eerste straatnaambordje’, het Koning

*Links het naambordje voor het Koning Willem-Alexanderplein
Rechts blauwe kroon met in goud W.A en er boven een kroon*

Willem-Alexanderplein, op 24 april.

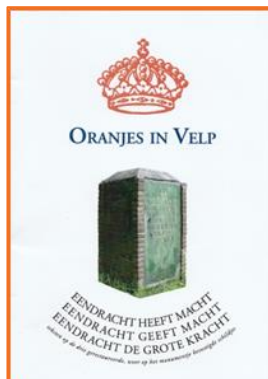
Commissie Oranjes in Velp

Vanwege het 110-jarig bestaan van Velp voor Oranje wordt in 2004 de commissie ‘Oranjes in Velp’ opgericht in aanwezigheid van burgemeester Petra van Wingerden. Het is de bedoeling dat de commissie de geschiedenis van Velp en de Oranjes tot leven brengt. Bijvoorbeeld door straten naar hen te vernoemen.

Op 1 april 2009 is dat al gelukt. Er worden drie straten in de nieuwe wijk tussen Ommershofselaan en de Oranjestraat genoemd naar leden van het Koninklijk Huis: de Koningin Beatrixstraat, de Prins Clausstraat en de

De commissie Oranjes in Velp toont burgemeester Van Wingerden (midden) de straatnaambordjes voor het VNB-terrein in Velp. Foto: Marc Punt

Prinses Máximastraat. Bovendien krijgen de in die wijk gelegen appartementengebouwen de namen Résidence Prinses Margriet en Résidence Prins Constantijn. Enkele jaren later wordt een hofje aan de Wilhelminastraat het Koningin Anna Paulownahof genoemd.

115 jaar Velp voor Oranje

Samen met de Commissie Oranjes in Velp neemt de Oranjevereniging in 2009 het initiatief om de ontbrekende ijzeren schildjes van het Waterloomonumentje in Park Daalhuizen opnieuw te laten maken en het metselwerk te laten herstellen. Dit als viering van het 115-jarig jubileum. Ir. Ben van Schaik weet maten, teksten en lettertypes van de verdwenen ijzeren schildjes op het

monument te achterhalen. De ingemetselde geweerkolven en kanonskogels worden geconserveerd. Een en ander kon worden uitgevoerd dankzij een royale donatie van o.a. De Geërfden van Velp en het Bouwfonds Cultuurfonds. Het Jubileumfeest vindt plaats 115 jaar na, op de oprichtingsdatum 16 juli van de Oranjevereniging. Leerlingen van basisschool De Arnhorst onthullen het monumentje, samen met burgemeester Petra van Wingerden-Boers, nadat in een openluchtspel door ruim 150 kinderen de Franse soldaten werden verdreven uit Velp (in 1813). Het monumentje werd gemetseld in 1815, ter ere van de Prins van Oranje die betrokken was bij de Slag bij Waterloo waar Napoleon werd verslagen, waarna het Koninkrijk der Nederlanden werd opgericht.

Arboricultura helpt bij de catering bij 115 jarig jubileum

Tentoonstellingsbord

Kranslegging bij het Waterloomonument 29-11-2013

Eregast bij het feest is de directeur van het Koninklijk Huis Archief, drs. Ph.C.B. Maarschalkerweerd. Gedurende de maand augustus is er een tentoonstelling in het park met afbeeldingen en teksten over de Franse tijd in Velp. De tentoonstelling en een boekje over dat onderwerp is samengesteld door Peter Kamper sr en Nelleke den Boer-Pinxter.

200 jaar Koninkrijk 2013 – 2015

Zondag 1 december 2013 wordt bij Landgoed Rhederoord in De Steeg de historische veldslag uit 1813 nagespeeld, het verdrijven van de Fransen in het kader van '200 jaar Koninkrijk – het ontzet van de Veluwezoom'. Er werden ook kransen en bloemen gelegd bij het Waterloo-monument in Velp.

Op 6 november 2014 wordt bij het 12e eeuwse kerkje De Oude Jan officieel een Koningslinde geplant ter gelegenheid van 200 jaar Koninkrijk. Burgemeester Petra van Wingerden-Boers plant de linde samen met Ir. Ben van Schaik die enkele dagen daarvoor een Koninklijke Onderscheiding ontving o.a. vanwege het oprichten en langdurige voorzitterschap van Stichting Vrienden van de Oude Jan.

Waterloomonument

De viering van 200 jaar Koninkrijk is de aanleiding om het Waterloo-monumentje nu grondig te restaureren. Het ijzerwerk is in 2009 hersteld, maar het bakstenen zuiltje

brokkelt steeds verder af. Onder leiding van Ir. Ben van Schaik van de Commissie Oranjes in Velp wordt het monumentje door restaurateurs volledig afgebroken en met de originele stenen opnieuw opgebouwd. Op initiatief van fotograaf Marc Pluim wordt een 'tijds-capsule' ingemetseld: een petflesje met oranje dop met foto's, geschiedenis van monumentje en euromunten.

Baronnen Van Sytzama

Onder de vele sponsors is ook de Stichting Van Sytzama-Colenbrander. Waarom? Omdat de Friese baron Johannes Galenus van Sytzama de oprichter was van het Regiment Huzaren Van Sytzama dat in Waterloo ten strijde trok tegen Napoleon, én de grootvader van Maurits Pico baron van Sytzama, de oprichter van Oranjevereniging Velp voor Oranje. Grootvader Van Sytzama woonde op 'Rinsma State' bij Dokkum.

Zijn kleinzoon woonde in 'Klein Rinsma State' in de Stationsstraat van Velp. Die villa staat er nog

Wilhemine van Pruisen

Ondertussen doet Nelleke den Boer-Pinxter een bijzondere ontdekking. Zoekend naar de geschiedenis van het Waterloo-monumentje stuit ze op een correspondentie tussen Koningin-moeder Wilhelmine van Pruisen en de Velpenaar, archivaris en eigenaar van Landgoed Daalhuizen Mr. G.J. van Hasselt.

In de briefwisseling van 1815 wordt gesproken over het formaat van het monumentje en de plaats ervan. In het boekje dat ter gelegenheid van de onthulling wordt uitgegeven, is deze correspondentie opgenomen. Op 26 september 2015 is de feestelijke onthulling van het gerestaureerde Waterloo-monumentje door burgemeester Petra van Wingerden-Boers, in aanwezig-

Dhr. en mevr. Snellenburg voor het Waterloo monument

heid van de huidige eigenaren van landgoed Daalhuizen, de heer en mevrouw Jan en Marga Snellenburg. De heer Wouter Kolff spreekt namens de nazaten van de familie Van Sytzama. Leerlingen van dansschool Studio 26 uit Velp dansen op het lied Waterloo van de Zweedse popgroep ABBA. En de muzikanten van de fanfare 't Is Niks, 't Wurdt Niks' zorgen tussendoor voor een vrolijke sfeer. Leden van studentenvereniging Arboricultura verzorgen de catering.

Oranjereisjes

Op persoonlijke uitnodiging van de directeur van het Koninklijk Huis Archief, drs. Ph.C.B. Maarschalkerweerd brengt het bestuur van Velp voor Oranje, samen met betrokken vrijwilligers van diverse verenigingen, een bezoek aan het Archief, achter Paleis Noordeinde in Den Haag.

Dat reisje is het begin van de jaarlijkse 'Oranjereisjes' die het bestuur aanbiedt aan de eigen bestuurs- en commissieleden en andere vrijwilligers.

KONINKLIJKE VIERINGEN EN HERDENKINGEN

Verjaardag Koningin Beatrix

In 2003, 2005 en 2013 wordt op 31 januari feestelijk aandacht geschonken aan de verjaardag van Koningin Beatrix. Schoolkinderen krijgen een sinaasappel of mandarijn en er worden Lampionnenoptochten georganiseerd (in maart; dan is het minder koud), samen met

Drum- en Showfanfare Mr H.M. van der Zandt. Bewoners van verzorgingshuizen ontvangen een herinneringskaart met foto van de Koningin en krijgen een traktatie. In 2005 – de Koningin wordt 70 jaar) wordt op initiatief van Velp voor Oranje de eerste van 70 Koningslindes geplant door burgemeester Petra van Wingerden-Boers, samen met leerlingen van basisschool De Elswelden. De resterende 69 bomen worden later geplant in het Geërfdenpark aan de Waterstraat.

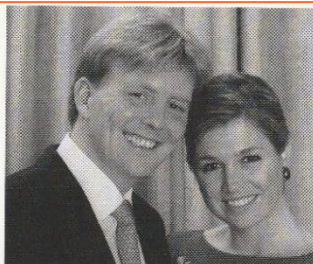

Burgemeester Koek met Irene Bosnak op de boombank met Koningslinde op 02-02-2002. (foto: K. Hengeveld)

Velp voor Oranje

02-02-02

Koninklijk Huwelijksfeest in Velp

- 11.00 **Kinderfeest op De Overtuin** Gratis draaimolen
(sponsor: Stichting Promotie Centrum Velp)
Snoep- en suikerspinkraam.
Schminken, warme chocolademelk v.a. 14.00 uur.
- 14.30 u. **Koningslinde planten** door Burgemeester T.J. Koek
(sponsor: Hogeschool Larenstein)
Plaats: Larensteinslaan/Mauritsstraat
- 15.00-17.00 u. **Muziekfeest in Hogeschool Larenstein** Hele middag vrije inloop
Toespraak: Burgemeester T.J. Koek
Marching Band Velp, Drum- en Showfanfare Mr. H.M. van der Zandt
Harmonieorkest Kunst aan het Volk, Muziekvereniging Velpse Harmonie.
Doorlopend videobeelden van Het Huwelijk op groot scherm.
Hollandse en Argentijnse hapjes en drankjes
Tentoonstelling '100 jaar Oranjevorstinnen'
- 17.00 u. **Lampion-optocht vanaf De Overtuin**
(sponsor: Stichting Promotie Centrum Velp)
16.45 uur: Gratis lampionnen uitdelen. Route: Parkstraat, Oorbeeksingel, rond de vijver, Prins Hendrikstraat, Boulevard, Naafflat. Begeliding: Scouts van "De Velpse Woudloopers".

2 t/m 8 februari Hogeschool Larenstein
11 t/m 15 februari Openbare Bibliotheek

Tentoonstelling '100 jaar Oranjevorstinnen'
Toegang gratis Prijsvraag voor kinderen

'Gemealinnen des Konings v.a. 1815'

door "Velp voor Oranje" uitgegeven T.esbrief t.g.v. Koninklijk Huwelijk
Verkrijgbaar in de Openbare Bibliotheek en Boekhandel Janssen & de Feijter à € 1,-

In 2013 plant burgemeester Van Wingerden een Koningslinde, samen met leerlingen van De Arnhorst in het parkje, grenzend aan de Koningin Beatrixstraat.

02-02-2002 Koninklijk huwelijk

Ter gelegenheid van het huwelijk van Prins Willem-Alexander en Máxima Zorreguita werd in Velp-Zuid een Koningslinde met boombank geplaatst op het plantsoen grenzend aan de Mauritsstraat en de Laren-

steinslaan. Het initiatief van Velp voor Oranje werd medegefinancierd door de ondernemers op Bedrijventerrein De Beemd. Aansluitend was een vrij toegankelijk concert in de Aula van de nabijgelegen Hogeschool Larenstein en 's avonds een Lampionnenoptocht. Er stond een gratis draaimolen op De Overtuin. Bovendien kregen alle leerlingen van Velpse basisscholen een herinneringsbeker met een afbeelding van Prins Willem-Alexander en Prinses Máxima.

Koninklijke straatnaambordjes

Bij de geboorte van Prinses Catharina-Amalia op 7 december 2003 werden alle Velpse schoolkinderen getraakteerd op beschuiten met Oranje muisjes en gratis draaien in een draaimolen op De Overtuin. Als herinnering ontvingen de kinderen later in die week een speciaal voor Velp voor Oranje gemaakt penneblikje met daarin speciaal voor Velp voor Oranje gefabriceerde Oranje Kingpepermuntjes. En bij haar doop kregen alle bewoners van zorginstellingen een foto van de baby. Maar het meest spectaculair was het plaatsen van het allereerste straatnaambordje met de naam van de pasgeboren Prinses. Binnen een half uur nadat haar naam bekend was gemaakt door Prins Willem-Alexander lukte het de firma Pol in Heteren om het bordje gereed te hebben. In Velp stond een brandweerwagen klaar.

Deze bracht burgemeester Koek omhoog, zodat hij het bordje op de paal kon schuiven in het Plantsoen naast de Koninglinde en boombank die eerder waren geplaatst op 02-02-2002. Deze bijzondere actie (geïnitieerd en uitgevoerd door Velp voor Oranje in samenwerking met de gemeente) werd gefilmd en gefotografeerd en de volgende dag wist heel Gelderland dat in Velp een plantsoen naar Catharina-Amalia was genoemd.

De nacht erop werd het bordje gestolen. En de dag daarna filmde het NCRV-programma Man-bijt-hond de zoektocht en vondst van het bordje (bij een student). En toen wist heel Nederland van het Velpse bordje.

Op 26 juni 2005 werd Prinses Alexia Juliana geboren. En op 10 april 2007 Prinses Ariane Wilhelmina.

De Nederlandse Pers was met camera's en geluidswagens aanwezig om ook toen het plaatsen van de 'eerste straatnaambordjes in Nederland' te filmen. Toenmalig burgemeester Petra van Wingerden-Boers vertelde later met plezier dat geen reclamecampagne van de gemeente op kon tegen de enorme publiciteit die deze bordjes de gemeente Rheden opleverden.

Koninklijke Onderscheidingen

Niet alleen voor leden van de Koninklijke Familie is er aandacht, ook jubilerende bestuursleden worden niet vergeten. Zo is er op 29 april 2000 een Koninklijke Onderscheiding voor voorzitter Hans Driessen vanwege zijn 12 ½ jarig voorzitterschap van Velp voor Oranje en van het 4 Mei Comité Velp en secretaris van Stichting De Geërfden van Velp. Hans Driessen zorgde ervoor dat een klokkenstoel met klok werd opgericht bij het Herdenkingsmonument in het Villapark.

Secretaris/penningmeester Henk Hankel ontving al eerder een Koninklijke Onderscheiding omdat hij 25 jaar bestuurslid was van Velp voor Oranje en lid van de Velpse Harmonie. Ook toen het aantal bestuurders van Velp voor Oranje een dieptepunt bereikte, rond 1970, bleef hij de Oranjevereniging trouw.

In 2004 wordt bestuurslid Ruud Geluk verblijd met een Koninklijke Onderscheiding. Hij is dan 30 jaar bestuurslid en was mede 'redder' van de zieltogende Oranjevereniging in de jaren 70 van de vorige eeuw.

En op 28 september 2013, in de nazit van het jaarlijkse Oranjereisje, krijgt voorzitter Gety Hengeveld een Koninklijke Onderscheiding. Als bestuurslid van Velp voor Oranje sinds 1994 en voorzitter sinds 2009 is zij de initiator achter een aantal nieuwe activiteiten. Verder is zij lid van het 4 Mei Comité Velp en voorzitter van de Stichting Bevrijdingsramen Velp.

Gety Hengeveld krijgt een Koninklijke Onderscheiding.

Velp voor Oranje & Vogelschieten

Vogelschieten in de Ossendaalselaan

In 1871 werd op de verjaardag van de Kroonprins Willem Nicolaas Alexander voor het eerst op de Ossendaalselaan in Velp ‘vogel’ geschoten. Een dergelijke vogel was een met veren beplakt houten voorwerpje dat aan een boom (later een paal) in het veld werd bevestigd. Er werd geschoten tot het laatste stukje romp naar beneden kwam. De schutter die het laatste rake schot loste droeg tot het volgende Oranjefeest de eretitel ‘koning’.

Schietvereniging Velp Rozendaal

In 1888 werd een nieuwe schuttersclub opgericht: de ‘Schietvereniging Velp Rozendaal’. Ze had als lijfspreuk: “Leert Uiterst Precies Schieten”.

De eerste letters vormen het woord LUPS. De heer J.H. Lups, van kasteel Biljoen, werd president van de nieuwe vereniging. Bij zijn kasteel werd met floberts geoefend.

Bestuur 1889 v.l.n.r.: W. Wanrooy ("rederijker"), J. van Engelenburg, J.G. Wurfbain (Heuven), J.F. Steygerwalt (banketbakker), J.H. Lups (Biljoen) president, Th. Wijlhuizen (kruidenier) secretaris, J. Wolff (Torenhoek)

Hoewel deze vereniging al in 1916 werd opgeheven bleef het jaarlijkse “Koningsschieten” op de Ossendaalselaan een vast programmapunt van de Oranjeactiviteiten.

Velpsche Vogelschuttersvereniging

Woensdag 8 mei 1935 is de Velpsche Vogelschuttersvereniging opgericht als onderafdeling van Velp voor Oranje, met aanvankelijk 36 leden. Na de oorlog was de toeloop van nieuwe leden zo groot (100 in 1946), dat de vereniging zelfstandig werd. Er werd toen zelfs op 2 vogels geschoten. Het vaandel is de trots van de Vereniging en is in 1960 geborduurd ter gelegenheid van het 25 jaar bestaan door de dames van de leden.

Vogelschieten in de 21ste eeuw

Vroeger werd een waarschuwingsadvertentie geplaatst voor ‘gevaarlijk terrein’ en werden bordjes gezet in het bos om te waarschuwen tegen rondvliegende loden kogels. Tegenwoordig is een ‘kogelvanger’ verplicht. Daardoor is het mogelijk om het Vogelschieten middenin het dorp te houden. Dat gebeurde voor het eerst in 2014. In 2012 is het aantal hulpvaardige vrijwilligers zo klein dat de vereniging alleen kan voortbestaan ‘onder de vleugels’ van Velp voor Oranje. In 2017 wordt de vereniging opgeheven. De bijzondere traditie van het jaarlijkse Koningsschieten mag echter niet verloren gaan, dus worden alle attributen overgedragen aan de Oranjevereniging en opgeslagen op kasteel Biljoen, op de plaats waar het in 1888 ooit begon. Het Koningsschieten wordt behouden voor Velp, dankzij:

Velp voor Oranje.

Oranje Klassieker Rit Velp

Wat is de Oranje Klassieker Rit Velp (O.K.R.V.)?

Een aantal enthousiaste eigenaren van oldtimers nam in 2003 het initiatief om op Koninginnedag een Oldtimerrit te organiseren. Velp voor Oranje ondersteunde het bestuur (en doet dat nog steeds) met een jaarlijkse sponsoring en met het faciliteren van een aantal praktische zaken. De O.K.R.V. zorgt met haar toertocht voor klassieke voertuigen van 25 jaar en ouder voor een aantrekkelijke aanvulling op het Koningsdagprogramma. En voor een leuke middag voor eigenaren van oldtimers, want een algemene klassieker rit dicht bij huis was er nog niet. Zo is de O.K.R.V. in 2003 ontstaan.

De rit heeft elk jaar een ander thema. De start is op de lommerrijke van Spaenallee voor Kasteel Biljoen en na een rit en een pauzeplaats aangedaan te hebben, eindigt de rit rondom de muziektent in het Villapark in Velp.

In 2012 bestond de O.K.R.V. 10 jaar. De rit van 2012 had dan ook een feestelijk tintje; het thema was 'Feestje'.

In 2017 vierde de O.K.R.V. alweer haar derde lustrum.

In 2003 werd er gekozen voor een bijeenkomst van klassieke voertuigen tot en met bouwjaar 1983. Tegenwoordig zijn er rond de 150 deelnemende voertuigen, die 25 jaar en ouder zijn, zoals kleine vrachtwagentjes, motoren, busjes en personenauto's. De voertuigen moeten een rit van ongeveer 100 km. kunnen rijden. Hierdoor rijden relatief veel jonge voertuigen mee met de O.K.R.V. Toch zijn sommige zeldzamer dan voertuigen uit bijvoorbeeld de jaren 50!

Elk jaar is het weer spannend welke nieuwe deelnemers de O.K.R.V. mag ontvangen!

Gele auto bij de vijver in het Villapark

De Start van de O.K.R.V. bij kasteel Biljoen

Terras bij binnenkomst in het Villapark

© Teun fotografie

© Teun fotografie

Koningin Juliana Wandeltocht

Koningin Julianawandeltocht

In 1957 organiseert Wandelsport Vereniging Steeds Voorwaarts haar eerste Koningin Julianawandeltocht op verzoek van Velp voor Oranje.

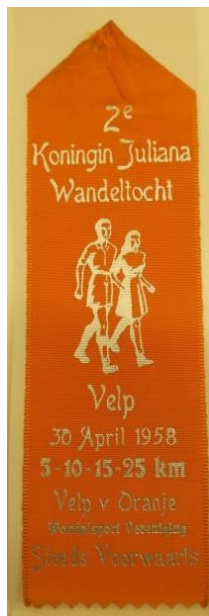
De allereerste tochten werden gestart vanuit het NHV-gebouw in de Stationsstraat.

Men kon kiezen tussen een tocht van 5, 10, 15 en 25 km. met of zonder herinnering.

De tocht gaat door de mooie bossen en heidegebieden van Velp, Rozendaal en Rheden en staat onder auspiciën van de Gelderse Wandelsport Bond.

Later was de start bij de Kohnstamm ULO/MAVO aan de Rozendaalselaan.

Weer later vanuit de O.B.S Daalhuizenschool en vanuit de oude brandweerkazerne, tot daar in 2004 brand uitbrak, dat was tevens de laatste Koningin Julianawandeltocht.

Toen zijn er een aantal jaren geen tochten meer geweest.

Vanaf 2014 waren er weer tochten, maar toen onder de naam Julianatocht. Ditmaal is de start bij 't Akkertje aan de Dr. Van der Feltzlaan en onder auspiciën van de K.W.B.N. (Koninklijke Wandel Bond Nederland).

In 2018 is de laatste tocht georganiseerd door Steeds Voorwaarts, vanwege onvoldoende (bestuurs-) leden en vrijwilligers. Vanaf 2019 worden de wandeltochten georganiseerd door Stichting Avond Wandel 4-daagse Velp/Rozendaal.

Julianawandeltocht 2014

75 jaar
Steeds Voorwaarts
Velp

Herinneringen aan Oranje activiteiten

Straatnaambordjes en gebouwen

Oranjestraat (1923)
 Prinses Catharina-Amaliaplantsoen (2003)
 Prinses Alexia Julianapad (2005)
 Prinses Ariane Wilhelminapad (2007)
 Koningin Beatrixstraat (2009)
 Prins Clausstraat (2009)
 Prinses Máximastraat (2009)
 Résidence Prinses Margriet (2009)
 Résidence Prins Constantijn (2009)
 Anna Paulownahof (2011)
 Koning Willem-Alexanderplein (2013)

Banken: Wilhelmina bank (1923).

Bij het huwelijk Prins Willem-Alexander & Prinses Máxima een boombank rondom Koningslinde (2009);
 Banken bij Monument voor moedige mensen (2015).

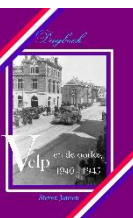
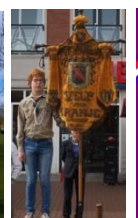
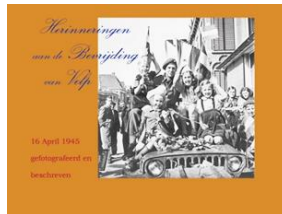
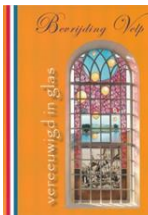
Monumenten: Waterloo monument gerestaureerd (2009 en 2014); Herdenkingsstenen bij huwelijk Prinses Juliana & Prins Bernhard (1937) en bij huwelijk Prinses Beatrix & Prins Claus. (1966). Monument voor moedige mensen (2015)

Bomen, o.a. Herinneringsboom aangeplant op de Achtsprong voor de verloving Prinses Juliana (1936);
 70 Bomen voor 70ste verjaardag Koningin Beatrix (2008);
 Koningslinde voor 75ste verjaardag Koningin Beatrix. Koningslinde bij de inhuldiging van koning Willem-Alexander met een gesmede kroon rondom als hek van Velp voor Oranje (2013); Koningslinde bij de Oude Jan ter gelegenheid van 200 jaar Koninkrijk (2014).

Boeken: Steven Jansen: *Velp en de oorlog 1940 – 1945*; *Herinneringen aan de bevrijding van Velp*; Gety Hengeveld: *Verborgen in Velp - nooit vertelde verhalen over moed, verzet en onderduikers*; *Bevrijding Velp, vereeuwigd in glas*.

Bekers bij verloving en huwelijk Prins Willem-Alexander
Pennenblikje bij geboorte Kroonprinses Amalia
Herdenkingskaart bij bijzondere gelegenheden
Posters, Programmaboekjes en ander drukwerk
Vaandels Velp voor Oranje en Velpse Vogelschutters;
 Cape Schutterskoning met zilveren schildjes.

Medailles en lintjes, te veel om op te noemen.

Maart 2018: Koning Willem-Alexander, Koningin Máxima en hun dochters (v.l.n.r.) Prinses Ariane, Prinses Alexia en de Prinses van Oranje in het Koninklijk Paleis Amsterdam.

Beeld: ©RVD - Erwin Olaf

2018: Koning Willem-Alexander, Koningin Máxima en hun kinderen de Prinses van Oranje, Prinses Alexia en Prinses Ariane.

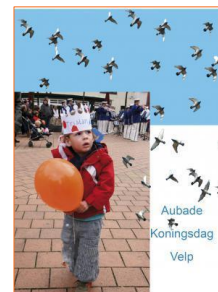
Beeld: ©RVD - Erwin Olaf

Ons Koningshuis

Lech, 25 februari 2019: De Koninklijke Familie poseert tijdens de jaarlijkse wintersportfotosessie. Met v.l.n.r. Prinses Alexia, Graaf Claus-Casimir, Prins Constantijn, Prinses Laurentien, Gravin Leonore, Gravin Eloise, Prinses Beatrix, Prinses Ariane, Prinses Amalia, Koningin Máxima en Koning Willem-Alexander en een foto van het Koninklijk gezin. Beeld: © RVD, foto's: Patrick van Katwijk

Word vriend van Velp voor Oranje

Aanmelden via: www.velpvoororanje.nl

